

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

ریاضی

پایه نهم

دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: ریاضی - پایه نهم دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای - کد: ۵۹۰۵۱

پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

مدیریت برنامه‌ریزی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توانبخشی، گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره اول و دوم متوسطه حرفه‌ای

شناسه افزوده تألیف: نازلی مشایخی، ربابه ریاضی، مهری آگاهی و احمد مطلبی ورکانی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) -

محمد عباسی (طراح گرافیک، طراح جلد و صفحه‌آرا) - زهره بیگدلو (تصویرگر)

نشانی سازمان: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۱۶۸۳۱۱۶۱ - ۰۶۲۶۰۸۳۰ - کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص

کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۰۶۱۱۶۱ - ۰۵۱۶۰۸۵۸۵۴۹۰، دورنگار: ۰۶۰۸۵۱۶۰

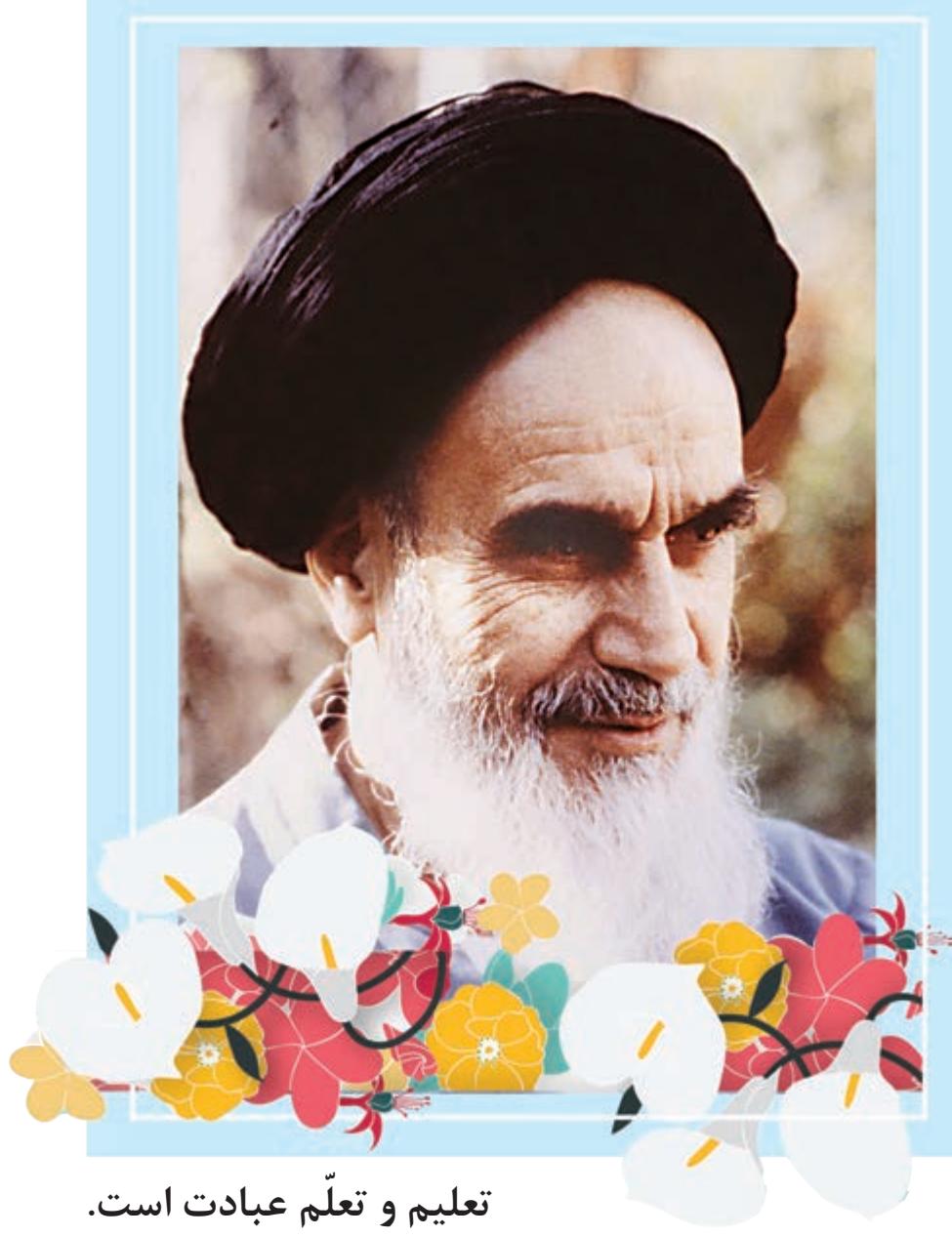
صندوق پستی: ۱۳۹ - ۱۵۱۷

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: ششم ۱۴۰۱

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تعلیم و تعلّم عبادت است.

امام خمینی «قدس سرّه»

فهرست

اندازه گیری زمان

۱	تقویم
۴۳	ساعت (۱)
۷۷	ساعت (۲)

خواندن و نوشتمن اعداد

۹	عدد نویسی (۱)
۲۷	عدد نویسی (۲)
۳۷	اعداد لاتین
۴۱	ماشین حساب
۴۷	مقایسه اعداد
۸۲	اعداد زوج و فرد - یادآوری
۸۳	شمارش ۱۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۱

پول

۲۳	پول (۱)
۸۵	پول (۲)
۹۳	پول (۳)

تقارن

۲۱	تقارن - یادآوری
----	-----------------

چهار عمل اصلی

۵۳	جمع (اعداد ۵ رقمی)
۵۸	جمع ۲ عدد با ماشین حساب
۷۱	جمع ۴ عدد
۷۴	جمع ۴ عدد با ماشین حساب
۸۹	تفریق (ذهنی ۵ رقمی)
۹۰	تفریق با ماشین حساب
۱۱۶	ضرب با ماشین حساب
۱۲۰	چند برابر
۱۲۱	تقسیم با ماشین حساب

فهرست

اندازه گیری

۶۳	.....	اندازه گیری طول - کیلومتر
۱۱۱	.....	اندازه گیری گنجایش - لیتر
۱۲۵	.....	محیط - یادآوری
۱۲۷	.....	مساحت
۱۳۲	.....	مساحت مستطیل
۱۳۴	.....	مساحت مربع

مفاهیم هندسی

۱۰۳	.....	اشکال هندسی
-----	-------	-------------

مساله

۱۰۲	.....	مساله (۱)
۱۲۳	.....	مساله (۲)
۱۳۷	.....	مساله (۳)

سرگرمی

۴۲	.....	بازی و ریاضی ۱
۶۸	.....	بازی و ریاضی ۲
۹۲	.....	بازی و ریاضی ۳
۱۴۲	.....	بازی و ریاضی ۴

تمرین های دوره ای

۶۰	.....	تمرین دوره ای (۱)
۱۰۹	.....	تمرین دوره ای (۲)
۱۳۹	.....	تمرین دوره ای (۳)

با سمه تعالی

فرایند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام مند و طرح ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی ساماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش آموزان بانیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، یینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه جانبه نگری و توجه به هویت ویژه متریبیان بانیازهای خاص، زمینه‌ساز دست‌یابی دانش آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فرآگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نماییم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

معاون وزیر و رئیس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

سخنی با معلم

هدف از آموزش ریاضی انتقال مفاهیم، مهارت‌ها و دانشی است که مینا و پایه‌ی سازگاری شناختی و اجتماعی داشت آموزان شود. لذا در تدوین اهداف و محتوای این کتاب به ارائه مفاهیمی تاکید شده است که دانش آموزان بتوانند در زندگی روزمره و برای بهتر زیستن از آن بهره جویند.

برای اجرای بهتر آموزش، توجه دیران محترم را به نکات ذیل جلب می‌کنیم:

(الف) ساختار کتاب

ساختار کتاب ریاضی براساس موارد زیر طراحی شده است:

۱- تصویر عنوانی : هر درس (مفهوم) با تصویری برگرفته از نمونه‌های کاربردی موضوع آن درس آغاز می‌شود. همکاران گرامی قبل از آموزش مفاهیم درس جدید، می‌توانند از این تصاویر برای جلب توجه دانش آموزان و ایجاد انگیزه و آمادگی ذهنی آنان به منظور ورود به درس جدید استفاده کنند.

۲- آیا می‌دانید : در صفحه عنوانی مطالبی جهت افزایش و تقویت اطلاعات عمومی دانش آموزان ارائه گردیده است، از این بخش ارزشیابی به عمل نمی‌آید.

۳- تاریخ : در ابتدای آموزش مفاهیم و برخی از تمرین‌ها، «واژه تاریخ» نوشته شده است که ضروری است دانش آموزان تاریخ آن روز را در جای خالی بنویسن.

۴- یادآوری : هدف از تمرینات یادآوری، توجه به مطالب پیش نیازی است که لازم است دانش آموز برای آموزش موضوع جدید آنها را فرا گرفته باشد، برخی از این تمرین‌ها نیز به منظور توسعه تجربیات دانش آموزان در مفهوم مورد نظر می‌باشد.

۵- مطالب جدید : پس از یادآوری و ارزشیابی از پیش دانسته‌های دانش آموزان، مفاهیم جدید مطرح گردیده است و تا حد امکان تلاش در این بوده است که دانش آموز با هدایت مربی به طور فعل در فرآیند یاددهی - یادگیری مشارکت داشته باشد. در این بخش تمرین‌هایی نیز جهت تسليط و تثبیت یادگیری دانش آموزان ارایه گردیده است.

۶- تمرین : هدف از تمرین‌های ارائه شده، تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی دانش آموزان در فضای کلاس درس است.

۷- مسئله : در حال حاضر آموزش ریاضیات به دانش آموزان با نیازهای ویژه از انتقال مفاهیم ساده و عمومی به سمت حل مسائل کاربردی تغییر کرده است. حل مسئله از اهداف مهارتی مهم در آموزش ریاضیات است. لذا این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره می‌باشد.

۸- فعالیت و ریاضی در زندگی من : محیط پیرامون دانش آموز فرسته‌های مناسبی را برای تلفیق ریاضیات با زندگی دانش آموز فراهم می‌آورد. لذا هدف از تمرین‌های این بخش تاکید بر کاربرد مفاهیم و موضوعات ریاضی، در زندگی دانش آموز است.

۹- بازی و ریاضی : به منظور ایجاد رغبت و انگیزه بیشتر در دانش آموزان، در برخی از موضوعات آموزشی فعالیت‌هایی در قالب بازی طراحی شده است.

۱۰- تمرین‌های دوره‌ای : به منظور مرور آموخته‌های دانش آموزان ۳ تمرین دوره‌ای در کتاب تدوین شده است. این تمرینات بیشتر به صورت کاربرد آموخته‌های دانش آموز در زندگی روزمره طراحی شده است.

ب) روش‌های تدریس

با توجه به رویکردهای نوین آموزشی، در فعالیت‌های یاد دهی - یادگیری از روش‌هایی استفاده می‌شود که دانش آموز نقش فعالی در این فرایند ایفا نماید. همچنین باید بر روش‌هایی تاکید شود که دانش آموز بتواند مطلب آموخته شده را تعمیم داده و در موقعیت‌های مختلف به کار گیرد. بنابراین تاکید بر آموزش عینی و ملموس، استفاده از وسایل کمک آموزشی، به کارگیری مفاهیم و روابط عددی در سایر دروس، حرفها و به طور کلی در زندگی روزمره می‌باشد. برای تحقق این امر ابتکار و

خلافیت معلم نقش به سزاوی دارد. روش‌هایی مانند ایفای نقش استفاده از تجربه‌ها و مشاهدات عینی، بحث گروهی، روش نمایشی و... از جمله روش‌هایی هستند که در آموزش ریاضی می‌توان استفاده کرد. البته باید توجه داشت که جدا کردن روش‌ها از یکدیگر فقط برای مطالعه آن‌هاست و معمولاً هنگام تدریس از مجموعه‌ای از روش‌ها استفاده می‌شود.

ج) ارزشیابی

با توجه به ساختار کتاب ریاضی علاوه بر آزمون کتبی، ارزشیابی از مهارت‌ها و به عبارتی ارزشیابی عملی مورد تاکید می‌باشد. بارم ارزش باعی پایانی درس ریاضی ۱۲ نمره کتبی و ۸ نمره عملی است. در ارزشیابی مستمر درس ریاضی باید به فعالیت‌های کلاسی دانش‌آموز، تکالیف درسی، فعالیت‌های خارج از کلاس و امتحانات کلاسی توجه شود.

آرزومندیم تدوین و تأليف این کتاب برای دانش‌آموزان مفید واقع گردد. از همکاران گرامی و صاحب‌نظران تقاضا داریم، با نظرات سازنده‌ی خود ما را از کاستی‌های کتاب آگاه نموده تا در چاپ‌های بعدی مورد لحاظ قرار گیرد.

٢٠٣

آیا می دانید هر سال ۳۶۵ روز و ۵ ساعت و
می دانید؟ ۴۸ دقیقه و ۴۵ ثانیه است.

تاریخ

..... این فیش حقوقی مربوط به چه ماهی است؟

..... این ماه حندمین ماه سال است؟ .....

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

تاریخ صدور قبض: ۲۵/مرداد/۹۵

..... تاریخ مراجعت بعدی : ..... مهلت پرداخت :

تقویم - یادآوری

تاریخ .....

مانند نمونه، با توجه به تاریخ تولید و تاریخ مصرف (انقضایه) هر کالا، جاهای خالی را کامل کنید.

تاریخ تولید: ۹۴/۹/۵
تاریخ مصرف: ۹۶/۹/۵

تاریخ تولید: ۹۴/۵/آذر

تاریخ تولید: ۹۵/۳/۷
تاریخ مصرف: ۹۷/۳/۷

تاریخ انقضایه:

تاریخ تولید: ۹۴/۵/۴
تاریخ مصرف: ۹۵/۵/۴

تاریخ تولید:

تاریخ تولید: ۹۴/۸/۲۳
تاریخ مصرف: ۹۶/۸/۲۳

تاریخ مصرف:

مسابقات ورزشی آسیایی از ۹۴/۶/۲۸ تا ۹۴/۷/۱۲ برگزار شد.

مسابقات در چه ماهی شروع و در چه ماهی تمام شده است؟

شروع: ماه ..... پایان: ماه .....

..... تاریخ .....

با استفاده از تقویم، جاهای خالی را پر کنید.

روز دانش آموز ۱۳ آبان است.

روز کارگر ..... اردیبهشت است

روز جمهوری اسلامی ..... فروردین است.

روز درختکاری ..... اسفند است.

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

نام بیمار : کبری الوندی	
شماره پرونده : ۱۵۸/الف	
تاریخ مراجعه بعدی	تاریخ مراجعه بعدی
۶ ماه بعد	اردیبهشت ماه

..... تاریخ مراجعه بعدی

نام بیمار : رامین صدقی	
شماره پرونده : ۳۲۲ ب	
تاریخ مراجعه بعدی	تاریخ مراجعه بعدی
۳ ماه بعد	آبان ماه

..... تاریخ مراجعه بعدی . بهمن ماه .

اکنون خرداد ماه است.

این باشگاه تا ۴ ماه دیگر افتتاح می شود.

..... ماه .

ریاضی در زندگی من

مشخصات خود را بنویسید.

تاریخ امروز را بنویسید.

تاریخ دیروز را بنویسید.

تاریخ فردا را بنویسید.

نام و تاریخ تولد یکی از دوستان خود را بنویسید.

مهلت پرداخت این قبض تا تاریخ ۹۵/۳/۲ است. اگر امروز ۹۵/۳/۴ باشد، چند روز دیگر تا مهلت پرداخت این قبض مانده است؟ **۲** روز

شرح		مشترک گرامی	
مبلغ (ریال)	شناختی	کد پستی	کد مامور فرایت
۲۲۴۵۰	آب بهای ابونمان آب مالهات ارزش افزوده تبصره ۳	تعرفه محاسبه نایابه منظقه	محدوده فرایت
۴۳۰۰		ظرفیت فرادرادی	
۲۵۰۰			واحد مامور فرایت
۲۸۰۰۰			واحد غیر مسکونی
۵۷۲۵۰	جمع دوره سانده بیشین کسر دوره	تاریخ صدور قبض شماره بدنه قطر	ردیف شمارگر قبلی ردیف شمارگر فعلی
۶۳۰		میانگین مصرف المتر بر ماه	مصرف دوره (لتر)
+۸۲۰			تاریخ فرایت قبلی
۹۵/۰۳/۴	مبلغ قابل پرداخت مهلت پرداخت	شناهه قبض شناهه پرداخت	۹۵/۰۱/۱۰
۹۵/۰۲/۲۳	شناهه پرداخت	شناهه قبض	۹۵/۰۲/۲۳
۹۵/۰۳/۴	شماره اشتراک شماره پرونده کد پستی	مبلغ قابل پرداخت مهلت پرداخت	۹۵/۰۳/۰۴

مهلت پرداخت یک قبض برق تا تاریخ ۹۵/۷/۱۵ است. اگر امروز ۹۵/۷/۱۰ باشد، چند روز دیگر تا مهلت پرداخت این قبض مانده است؟

مهلت پرداخت یک قبض تلفن تا تاریخ ۹۵/۶/۵ است. اگر امروز ۹۵/۶/۹ باشد، چند روز از تاریخ مهلت پرداخت قبض گذشته است؟

جشن تولد علی ۹۵/۱۰/۱۵ است. اگر امروز ۹۵/۱۰/۱۲ باشد، چند روز دیگر تا جشن تولد او مانده است؟

۱- تاریخ انقضای این مایع ظرفشویی ۹۵/۵/۱۹ است. اگر امروز ۹۵/۵/۲۵ باشد، چند روز از تاریخ انقضای این مایع ظرفشویی گذشته است؟

۲- مینا در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۵ امتحان ریاضی دارد. اگر امروز ۹۵/۱۰/۱۰ باشد، چند روز دیگر به امتحان ریاضی او مانده است؟

۳- شهاب در تاریخ ۹۵/۶/۵ وقت چشمپزشکی دارد. اگر امروز ۹۵/۶/۲ باشد، او چند روز دیگر باید به چشمپزشکی برود؟

۴- آقای جعفری در تاریخ ۹۴/۹/۱۹ به مسافرت می‌رود. اگر امروز ۹۴/۹/۱۵ باشد. او چند روز دیگر به مسافرت می‌رود؟

۵- دانش آموزان مدرسه‌ی امید، می‌خواهند در تاریخ ۹۵/۲/۱۷ به اردو بروند. اگر امروز ۹۵/۲/۱۱ باشد، آن‌ها چند روز دیگر به اردو می‌روند؟

نمایشگاه گل و گیاه

شروع نمایشگاه: ۹۵/۲/۲۰

پایان نمایشگاه: ۹۵/۲/۲۴

اگر امروز ۹۵/۲/۲۲ باشد،

چند روز دیگر نمایشگاه گل و گیاه تمام می شود؟

شروع نمایشگاه: ۹۵/۲/۱۵

پایان نمایشگاه: ۹۵/۲/۲۵

اگر امروز ۹۵/۲/۱۲ باشد،

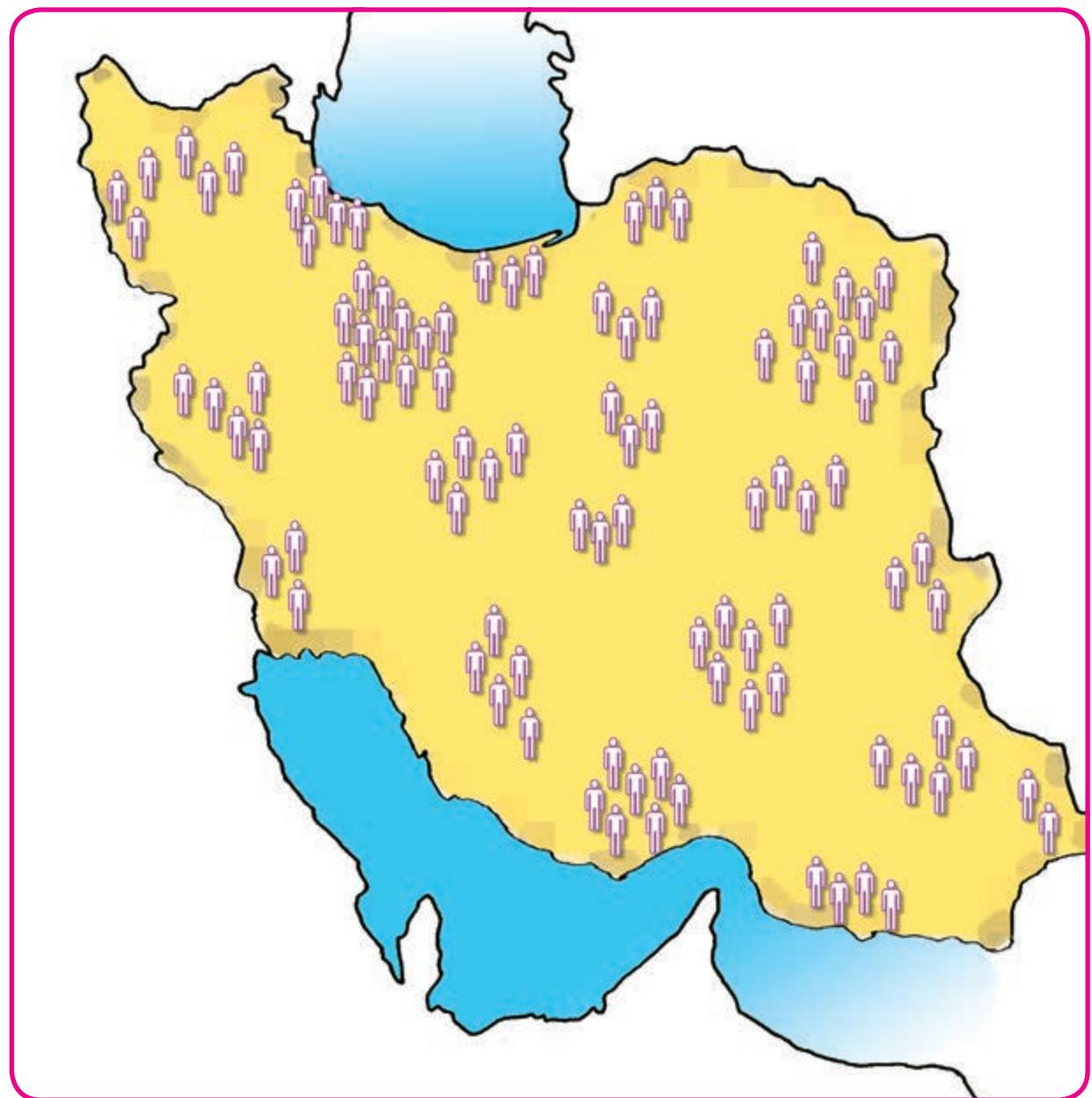
چند روز دیگر نمایشگاه کتاب شروع می شود؟

اگر در خانه خود بطری شیر دارید؛ تاریخ انقضای آن را بنویسید.

ریاضی در
زندگی من

تا چند روز دیگر می توانید آن را مصرف کنید؟

عدد نویسی

بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت ایران

۷۹,۹۲۶,۲۷۰ نفر بوده است.

آیا
می دانید ?

عددنویسی (۱) - یادآوری

تاریخ

مانند نمونه، عددی را که هر یک از جدول‌های زیر نشان می‌دهد با رقم و حروف بنویسید.

هزار	میلیون
۶۳۹۰۲۸۵	

به رقم : ۶۳۹۰۲۸۵

به حروف : شش **میلیون** و سیصد و نود **هزار** و دویست و هشتاد و پنج

هزار	میلیون
۴۵۰۳۰۰	۸

به رقم :

به حروف :

هزار	میلیون
۱۷۶۳۲۷۱	

به رقم :

به حروف :

هزار	میلیون
۱۰۰۱۰۶	۵۸۰

به رقم :

به حروف :

عددنویسی (۱) - یادآوری

تاریخ .....

مانند نمونه هر عدد را داخل جدول بگذارید و سپس به حروف بنویسید.

میلیون	هزار	
۳	۷۰۲	۰۴۶

۳۷۰۲۰۴۶

به حروف : سه میلیون و هفتصد و دو هزار و چهل و شش

میلیون	هزار	
.....	.....	.....

۹۶۲۴۱۷۲

..... به حروف : .....

میلیون	هزار	
.....	.....	.....

۴۰۲۶۴۰۰

..... به حروف : .....

میلیون	هزار	
.....	.....	.....

۸۸۲۸۱۸۰

..... به حروف : .....

عددنویسی (۱) - یادآوری

قیمت هر یک از اجنباء زیر را به حروف بنویسید.

۲۷۵۰۰۰ تومان

..... به حروف : .....

۳۵۰۰۰۰۰ تومان

..... به حروف : .....

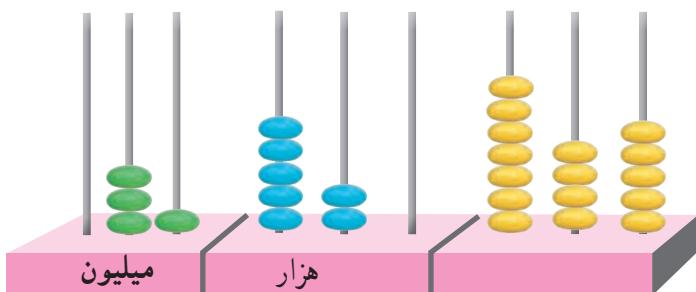
مبلغ این چک را به حروف بنویسید.

تاریخ تیغه مردم مشهد	نامه ایران	بنگاه صادرات ایران
۱۹۱۹۲۰	۱۹۱۹۲۰	جهة توحید ۴۶ شیراز تلفن ۳۶۴۵۹
نام گذشته	ریال	با مبلغ این چک مبلغ
نامه ایلان	یا اورنده	به خواه کرد
و بحسب نوشته		بسه داریم
نامه ایلان چک		حساب شماره
نامه کفرن	۷۵۰۰۰۰	

عددنویسی (۱)

تاریخ

به عددی که چرتکه نشان می دهد توجه کنید.

عددی را که چرتکه نشان می دهد در جدول بنویسید.

میلیون	هزار	
صدگان	دهگان	یکان
_____	_____	_____
_____	_____	_____

عدد را از جدول خارج کنید.

برای خواندن این عدد رقم هارا، سه رقم، سه رقم از سمت راست جدا می کنیم :

۳۱۵۲۰۷۴۵

می خوانیم :

۳۱ میلیون و ۵۲۰ هزار و ۷۴۵

سی و یک میلیون و پانصد و بیست هزار و هفت صد و چهل و پنج

می نویسیم :

عددنویسی (۱)

مانند نمونه، عددی را که هر یک از جدول‌های زیر نشان می‌دهد با رقم و حروف بنویسید.

میلیون	هزار	یک
۵ ۷	۳ ۰ ۶	۱ ۹ ۴

به رقم: ۵۷۳۰۶۱۹۴

به حروف: پنجاه و هفت **میلیون** و سی صد و شش هزار و صد و نود و چهار

میلیون	هزار	یک
۴ ۱	۹ ۳ ۰	۶ ۵ ۰

..... به رقم:

..... به حروف:

میلیون	هزار	یک
۸ ۰	۵ ۷ ۰	۹ ۰ ۱

..... به رقم:

..... به حروف:

میلیون	هزار	یک
۵ ۳	۷ ۲ ۰	۱ ۹ ۶

..... به رقم:

..... به حروف:

عددنویسی (۱)

تاریخ .....

مانند نمونه عدد را در جدول بگذارید و سپس آن را بخوانید و به حروف بنویسید.

میلیون	هزار	هزار
۲	۵	۰
۰	۲	۳
۶	۰	۰

۲۵۰۲۳۰۶۰

به حروف : بیست و پنج **میلیون** و بیست و سه هزار و شصت

میلیون	هزار	هزار
٠	٠	٠
٠	٠	٠
٠	٠	٠

۸۲۱۰۹۷۵۰

..... به حروف : .....

میلیون	هزار	هزار
٠	٠	٠
٠	٠	٠
٠	٠	٠

۵۴۸۳۶۰۰۰

..... به حروف : .....

میلیون	هزار	هزار
٠	٠	٠
٠	٠	٠
٠	٠	٠

۶۹۳۷۲۲۰۰

..... به حروف : .....

میلیون	هزار	هزار
٠	٠	٠
٠	٠	٠
٠	٠	٠

۹۵۰۰۰۷۲۳

..... به حروف : .....

عددنویسی (۱)

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد، بخوانید و بنویسید.

میلیون	هزار	
۴۷	۵۶۹	۱۸۰

به رقم : ۴۷۵۶۹۱۸۰

به حروف : چهل و هفت **میلیون** و پانصد و شصت و نه هزار و صد و هشتاد

میلیون	هزار	
۲۰	۹۵۰	۸۴۵

به رقم : .....

به حروف : .....

میلیون	هزار	
۸۳	۳۲۷	۰۰۰

به رقم : .....

به حروف : .....

میلیون	هزار	
۹۵	۰۰۰	۴۲۶

به رقم : .....

به حروف : .....

عددنویسی (۱)

تاریخ

مانند نمونه هر عدد را در جدول بگذارید، سپس آن را بخوانید و به حروف بنویسید.

میلیون	هزار	
۴۲	۵۶۰	۱۹۱

۴۲۵۶۰۱۹۱

به حروف: چهل و دو میلیون و پانصد و شصت هزار و صد و نود و یک.

میلیون	هزار	

۳۶۰۰۴۵۹

به حروف:

میلیون	هزار	

۵۵۰۰۰۰۰۰

به حروف:

میلیون	هزار	

۹۰۲۶۰۰۰۰

به حروف:

عددنویسی (۱)

با توجه به هر عدد، جاهای خالی را کامل کنید.

٦٣٥٠٠١٧٠

شصت و چهار**میلیون** و پانصدهزار و صد و هفتاد

٧٥٣٦٠٤٩٣

..... هزار و ..... میلیون و .....

١١٥٩٢٨٣٠

..... هزار و ..... میلیون و .....

٣٨٩٥٧١٦٢

..... هزار و ..... میلیون و .....

..... هزار ..... میلیون و .....

عدد نویسی (۱)

قیمت هر یک از اتمبیل‌های زیر را به حروف بنویسید.

۳۱ تومان

بـ حروف :

٢٥٢٠٠٠٠ تومن

بـ حـ رـ وـ فـ

خانم اکبری با کارت خود مبلغی را از حسابش برداشت.
مبلغ برداشتی و مانده را به حروف بنویسید.

برداشت:

..... مانده قایل بوداشت :

عدد نوپسی (۱)

مانند نمونه، عدهای زیر را بخوانید و در جدول بنویسید.

بیست و نه میلیون و یانصد و هفت هزار و بیست

هزار	میلیون				
۷	۹	۵	۰	۲	۰

سی و هفت میلیون و دویست و پنجاه و دو هزار و ششصد و چهل

هزار	میلیون
<input type="text"/>	<input type="text"/>

شصت میلیون و هفت صد و نود و پنج هزار و دویست

هزار	میلیون
------	--------

نود و یک میلیون و پانصد و هشتاد و سه

سیزده میلیون و هفتصد و چهل و دو هزار
عداد زیر را به رقم بنویسید.

هشتاد میلیون و هفتصد هزار و نوزده

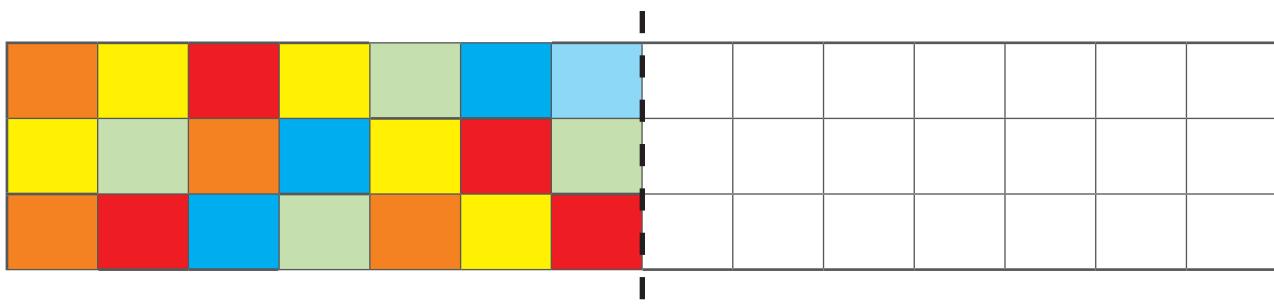
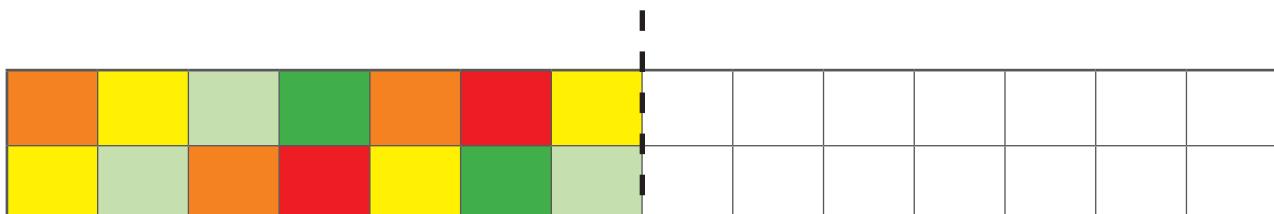
بازدهه میلیون و یانصد و سه هزار

همان‌طور که می‌دانید بعضی از شکل‌ها متقارن هستند یعنی دونیمه آن مثل هم هستند.

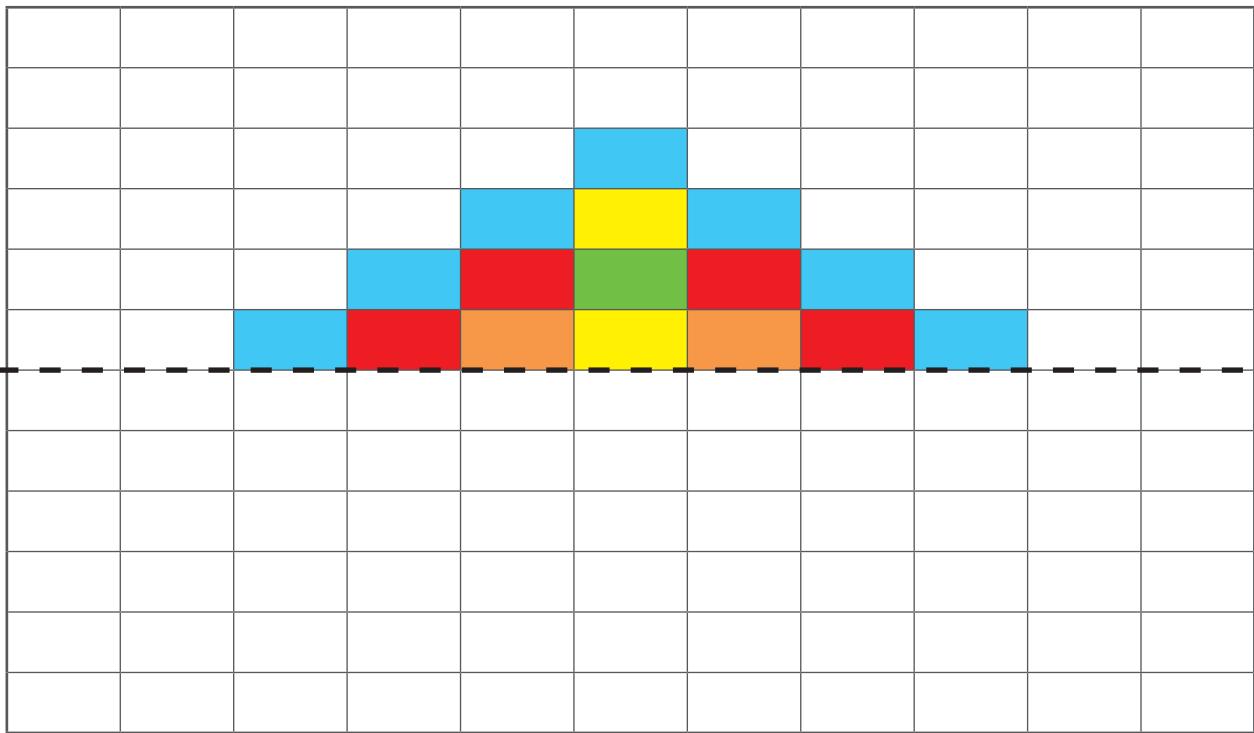

تمرین

در هر شکل با توجه به خط تقارن شکل را طوری کامل کنید که هر دو قسمت قرینه باشند.

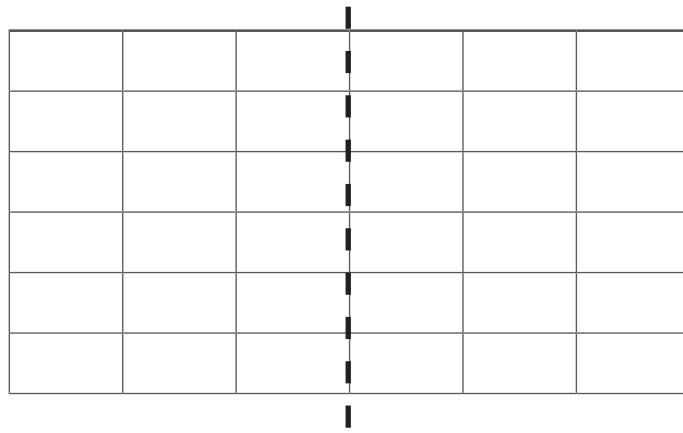
با توجه به خط تقارن، شکل را طوری کامل کنید که هر دو قسمت قرینه باشد.

سرگرمی

در شکل زیر، خط چین، خط تقارن است.

با استفاده از مداد رنگی‌های آبی، قرمز و زرد شکل را طوری رنگ کنید که دو نیمه آن متقارن باشد.

طرح خود را با طرح دوستان مقایسه کنید.

پول

انتشار اسکناس از وظایف بانک مرکزی می باشد.

آیا
می دانید؟

مانند نمونه، در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.

٦٠٠٠ تومان

..... تومان

..... تومان

مانند نمونه، در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۲۵ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی می‌شود ۲۵۰۰۰ تومان

۳۷ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی می‌شود ..... تومان

۴۴ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی می‌شود ..... تومان

۵۰ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی می‌شود ..... تومان

۵۰ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی برابر است با یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی

جاهای خالی زیر را با استفاده از کلمه‌های «کمتر» یا «برابر» کامل کنید.

۴۰ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی ..... است از یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی

۵۰ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی ..... است با یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی

۳۹ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی ..... است از یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی

فعالیت

با اسکناس‌های ۱۰۰۰ تومانی که معلم در اختیار شما می‌گذارد، مجموعه‌های زیر را بسازید.

۸۰۰۰ تومان، ۱۵۰۰۰ تومان، ۳۱۰۰۰ تومان، ۴۲۰۰۰ تومان، ۵۰۰۰۰ تومان

مانند نمونه، با توجه به قیمت هر جنس
در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۳۵۰۰۰ تومان

اسکناس ۱۰۰۰ تومانی ۳۵

۲۴۰۰۰ تومان

اسکناس ۱۰۰۰ تومانی .....

۵۰۰۰۰ تومان

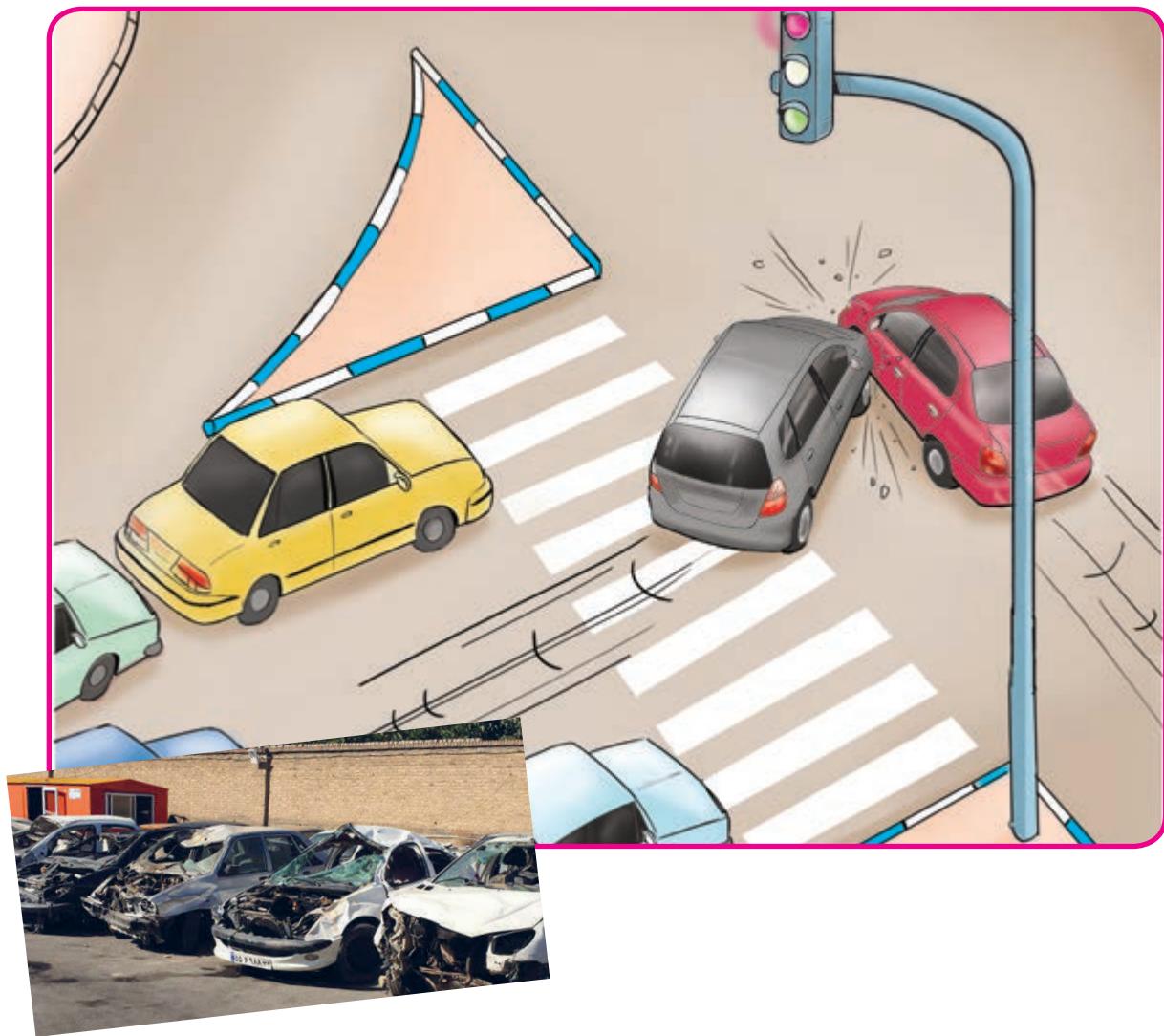
اسکناس ۱۰۰۰ تومانی .....

۳۸۰۰۰ تومان

اسکناس ۱۰۰۰ تومانی .....

عددنویسی

آیا هر سال حدود ۱۰۰۰۰ نفر در جهان، به علت رعایت نکردن قوانین راهنمایی و رانندگی جان خود را از دست می دانید؟

عددنویسی (۲)

عددی را که جدول نشان می‌دهد، به رقم بنویسید.

میلیون			هزار		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۳	۲	۵	۲	۶	۰

..... به رقم :

همان‌طور که می‌دانید:

برای خواندن این عدد رقم‌ها را، سه رقم، سه رقم، از سمت راست جدا می‌کنیم

۳۲۵۲۶.۱۴۷

۳۲۵ میلیون و ۲۶۰ هزار و ۱۴۷ می خوانیم :

و می‌نویسیم :

سی صد و بیست و پنج میلیون و دویست و شصت هزار و صد و چهل و هفت

عددنویسی (۲)

تاریخ

مانند نمونه، عددی را که هر یک از جدول‌های زیر نشان می‌دهد، با رقم و حروف بنویسید.

هزار	میلیون		
۹	۷	۴	۱ ۵ ۰ ۲ ۳ ۹

به رقم : ۳۷۴۱۵۰۲۳۹

به حروف : سی صد و هفتاد و چهارمیلیون و صد و پنجاه هزار و دویست و سی و نه

هزار	میلیون		
۹	۵	۰	۷ ۳ ۶ ۴ ۰ ۰

..... به رقم :

..... به حروف :

هزار	میلیون		
۶	۷	۰	۱ ۴ ۵ ۳ ۰ ۸

..... به رقم :

..... به حروف :

هزار	میلیون		
۵	۵	۰	۳ ۹ ۰ ۹ ۰ ۰

..... به رقم :

..... به حروف :

عددنویسی (۲)

مانند نمونه عددها را در جدول بگذارید. سپس آنها را بخوانید و به حروف بنویسید.

میلیون	هزار			
۱ ۹ ۵	۰	۲	۶	۰ ۹ ۰

۱۹۵۰۲۶۰۹۰

به حروف : **صد و نود و پنج میلیون و بیست و شش هزار و نود**

میلیون	هزار			

۳۲۶۱۰۴۵۲۰

..... به حروف :

میلیون	هزار			

۸۰۲۳۷۹۰۰۰

..... به حروف :

میلیون	هزار			

۴۵۹۳۷۷۲۲۰۰

..... به حروف :

میلیون	هزار			

۵۰۰۰۱۱۳۷۶

..... به حروف :

عددنویسی (۲)

..... تاریخ .....

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد بخوانید و بنویسید.

میلیون	هزار	
۳۰۸	۲۴۸	۰۷۹

به رقم : ۳۰۸۲۴۸۰۷۹

به حروف : سیصد و هشت میلیون و دویست و چهل و هشت هزار و هفتاد و نه

میلیون	هزار	
۱۹۶	۴۱۷	۶۵۰

به رقم :

به حروف :

میلیون	هزار	
۸۷۲	۳۴۹	۹۰۰

به رقم :

به حروف :

میلیون	هزار	
۲۰۹	۸۰۰	۵۱۶

به رقم :

به حروف :

عددنویسی (۲)

مانند نمونه هر عدد را در جدول بگذارید، سپس آن را بخوانید و به حروف بنویسید.

میلیون	هزار	
۳۲۹	۰۰۰	۱۵۶

۳۲۹۰۰۰۱۵۶

به حروف : سیصد و بیست و نه میلیون و صد و پنجاه و شش

میلیون	هزار	

۶۹۲۴۷۱۰۰۰

..... به حروف :

میلیون	هزار	

۵۴۹۰۰۰۱۲۰

..... به حروف :

میلیون	هزار	

۷۶۹۹۹۹۸۰۰

..... به حروف :

مانند نمونه، با توجه به هر عدد، جاهای خالی را کامل کنید.

۹۷۳۱۷۰۴۸۸

نهصد و هفتاد و سه میلیون و صد و هفتاد هزار و چهارصد و هشتاد و هشت

۸۴۰۰۰۵۳۹۹

هزار و ..... میلیون و .....

۸۴۵۷۲۹۴۱

هزار و ..... میلیون و .....

۱۵۷۳۶۹۹۹

هزار و ..... میلیون و .....

۲۱۵۴۸۰۰۰ ریال

هزار ریال ..... میلیون و .....

طبقه‌ی «میلیون» عدد **۳۰۶۵۲۱۹۴۸** را در جدول بگذارید و بخوانید.

میلیون	هزار	
۳۰۶		

طبقه‌ی «میلیون» عدد **۵۷۹۹۴۰۱۷** را در جدول بگذارید و بخوانید.

میلیون	هزار	

طبقه‌ی «میلیون» عدد **۲۵۰۰۱۸۰۰۰** را در جدول بگذارید و بخوانید.

میلیون	هزار	

طبقه‌ی «میلیون» عدد **۹۳۰۵۴۲۸** را در جدول بگذارید و بخوانید.

میلیون	هزار	

اعداد زیر را به حروف بنویسید.

۳۴۰ ۱۷۵۰۰

۸۳۵۰۰۰۰۰

۸۳۵۰۰۰۰

قیمت این آپارتمان را به حروف بنویسید.

۱۳۲۷۵۰۰۰ تومان

تومان

خانم مجیدی برای خرید این آپارتمان ۴۵۰۰۰۰۰ تومان از بانک وام گرفته است. این مبلغ را به حروف بنویسید.

تومان

آقای صادقی، ماهانه ۲۳۵۰۰۰ تومان حقوق می‌گیرد. این مبلغ را به حروف بنویسید.

تومان

مانندنمونه عدهای زیر را بخوانید و در جدول بنویسید.

نهصد میلیون و دویست و پنج هزار و صد و بیست

میلیون	هزار			
۹ ۰ ۰	۲	۰	۵	۱ ۲ ۰

شصت و پنج میلیون و صد و هفتاد و سه هزار و پانصد و چهل و دو

میلیون	هزار			

چهارمیلیون و سیصد و هفت هزار و نوزده

میلیون	هزار			

دویست و هفتاد و چهارمیلیون و نهصد و شصت هزار

میلیون	هزار			

عدهای زیر را به رقم بنویسید.

..... نه میلیون و چهل و چهار هزار و صد و سی و سه .....

..... چهارصد و هفتاد و پنج میلیون و نهصد و هشتاد و یک هزار و چهارصد .....

..... هشتاد و یک میلیون و هفتصد و بیست و پنج هزار .....

اعداد لاتین

• LH	786	GUANGZHOU	22:00
• EA	772	HOTHI MINH - BANGKOK	22:00
• XQ	717	ANTALYA	00:00
• AZ	403	ROM-FIUVICIZO	01:00
UA	941	CHICAGO	12:00
DE	2412	LA PALMA	14:00
• BA	905	LODON - VEATHROW	14:00
LV	651	TIRANA - VERSPAETET	14:00
RB	408	DAMASKUS - ALEPPO	14:00
• ST	6470	ANKARA	15:00

آیا می دانید؟ در فرودگاهها به علت رفت و آمد مسافران خارجی برای نمایش اطلاعات پرواز مانند: ساعت ورود، شماره پرواز هواپیماها و ... از اعداد لاتین هم استفاده می کنند.

تاریخ

خانم مهدوی برای خرید این اتو مبلغ ۳/۹۶۵/۰۰۰ ریال پرداخت کرد.

۳/۹۶۵/۰۰۰ ریال

عددهای زیر را بخوانید و مانند نمونه به لاتین بنویسید.

۵۲۹۱۶۴۸

۱۹۷۵۶۲۰

۸۴۰۸۵۱۲

5291648

مانند نمونه عددهای لاتین را به فارسی بخوانید و با رقم های فارسی بنویسید.

1823709

3542618

4260593

۱۸۲۳۷۰۹

قیمت این داروها را به فارسی بخوانید و با رقم های فارسی بنویسید.

452000

..... ریال

63000

..... ریال

عددی را که هر ماشین حساب نشان می‌دهد، به فارسی بخوانید و بنویسید.

مانند نمونه، عدهای زیر را به فارسی بخوانید و به حروف بنویسید.

4'581'260

چهارمیلیون و پانصد و هشتاد و یک هزار و دویست و شصت

1796524

.....

3135000

.....

قیمت هر جنس را به فارسی بخوانید و بنویسید.

5358000 تومان

..... تومان

..... تومان

3475200 تومان

1896545 تومان

..... تومان

1635250 تومان

..... تومان

خانم افشار با ماشین حساب تلفن همراه خود قیمت خریدهای خود را حساب کرد و مبلغ 2896540 تومان به فروشنده داد. این مبلغ را به فارسی بنویسید و بخوانید.

کشاورزی میزان فروش محصول گندم خود را با ماشین حساب محاسبه کرد.
و عدد ۹۸۴۵۰۰ را به دست آورد.

عددهای زیر را با ماشین حساب نشان دهید و به فارسی بخوانید.

1245980

507136

4750231

2600000

1563942

4273456

9416720

2081465

640003

عددهای زیر را با ماشین حساب نشان دهید و به فارسی بخوانید.

۲۶۲۱۷۸۹

۱۷۶۲۰۰۰

۸۶۵۰۷۱۲

۴۲۳۸۰۰۶

۹۲۶۹۱۳۰

۲۴۶۳۹۹۰

۶۵۲۷۰۰۰

۷۵۴۸۰۰۰

۶۴۴۰۵۲۰

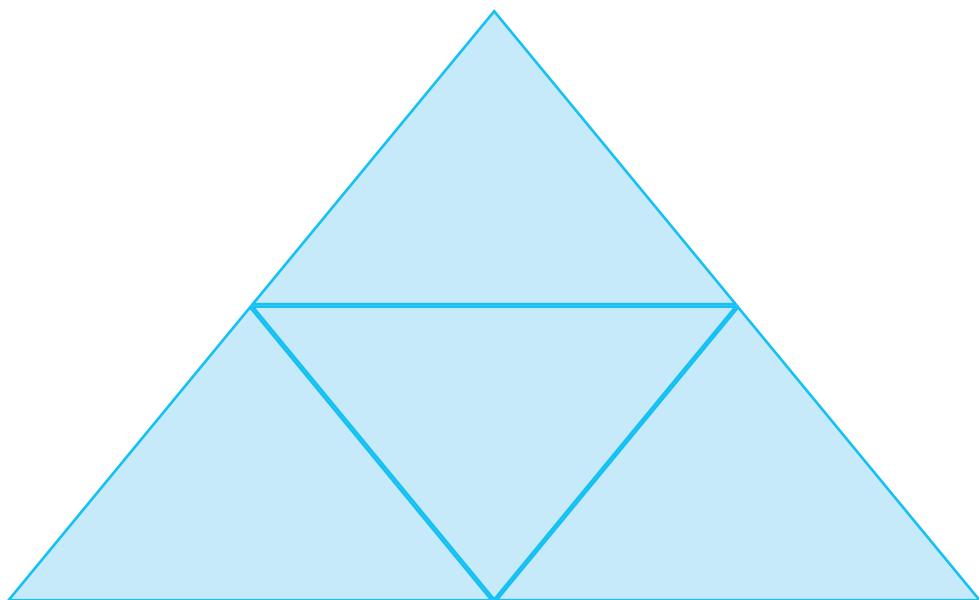
بازی و سرگرمی (۱)

عدد ۳۱ در کدام ردیف است؟

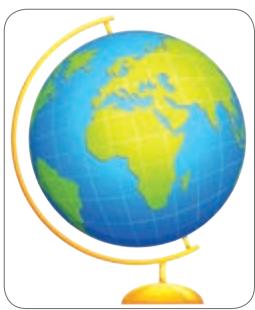
خانه‌های مربوط به این عدد را رنگ کن.

۳	۲	.	۴	۷	۹
۶	۸	۳	۱	۴	.
۲	۳	۱	.	۴	۹
۳	.	۱	۴	۱	۵

در شکل زیر چند مثلث می‌بینید؟

ساعت

یک شب‌نوروز ۲۴ ساعت می‌باشد. یعنی در این مدت، زمین یک

دور به دور خودش می‌چرخد.

آیا
می‌دانید؟

ساعت در بعد از ظهر (۱) - یادآوری

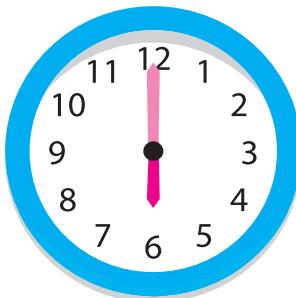
تاریخ .....

ساعت‌های زیر زمان را در بعد از ظهر نشان می‌دهد.
مانند نمونه زمان آن‌ها را بنویسید.

حرکت اتوبوس: ساعت ۹ بعد از ظهر

يعني ساعت: ۲۱

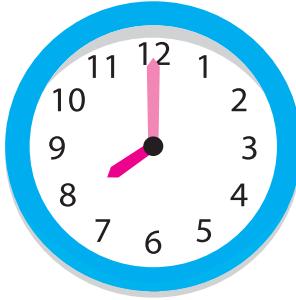
پخش مسابقه فوتبال: ساعت ..... بعد از ظهر

يعني ساعت: .....

زمان شروع جشن مبعث: ساعت ..... بعد از ظهر

يعني ساعت: .....

زمان شروع نمایش: ساعت ..... بعد از ظهر

يعني ساعت: .....

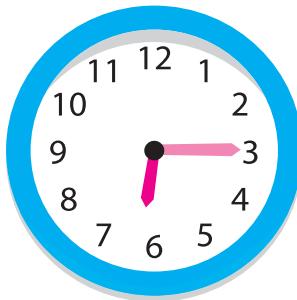
پایان کلاس نقاشی ساعت ۵ بعد از ظهر است؛ يعني ساعت .....

شروع مسابقه والیبال ساعت ۳ بعد از ظهر است؛ يعني ساعت .....

ساعت حرکت هواییما ۱۲ شب است؛ يعني ساعت .....

ساعت در بعداز ظهر (۱)

ساعت های زیر وقت را در بعداز ظهر نشان می دهد.
مانند نمونه، زمان آن ها را بنویسید.

شروع مسابقه فوتبال ساعت ۱۵:۰۰ بعداز ظهر

يعنى ساعت ۱۵:۰۰

ساعت : ..... بعداز ظهر
يعنى ساعت : .....

ساعت : ..... بعداز ظهر
يعنى ساعت : .....

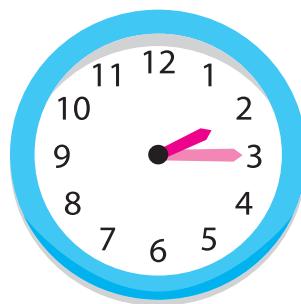
ساعت : ..... بعداز ظهر
يعنى ساعت : .....

ساعت : ..... بعداز ظهر
يعنى ساعت : .....

ساعت در بعداز ظهر (۱)

ساعت های زیر زمان شروع مسابقات را در بعداز ظهر نشان می دهد.
مانند نمونه زمان آن ها را بنویسید.

شروع مسابقه ساعت ۱۵:۱۴

..... شروع مسابقه ساعت :

..... شروع مسابقه ساعت :

..... ساعت ۲:۴ بعaz ظهر یعنی ساعت

..... ساعت ۷:۴۵ بعaz ظهر یعنی ساعت

..... ساعت ۱۱:۵۵ شب یعنی ساعت

مقایسه اعداد

آیا قله دماوند با ارتفاع ۵۶۷۱ متر؛ بلندترین قله می دانید؟
ایران است.

تاریخ

مانند نمونه بین هر دو عدد علامت مناسب بگذارید.

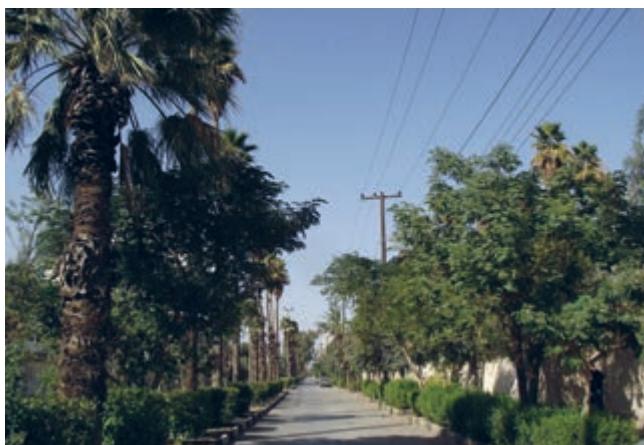
$$76\,9823 < 76\,9825$$

$$136839 \quad \square \quad 46839$$

$$4786297 \quad \square \quad 4718697$$

$$378\,945 \quad \square \quad 378\,945$$

بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، کدام شهر جمعیت بیشتری دارد.

اراک : ..... ۵۲۶۱۸۲ ..... نفر   اهواز : ..... ۱۱۱۲۰۲۱ ..... نفر

عددی را که روی هر پول نوشته شده به رقم بنویسید و با هم مقایسه کنید.

مقایسه اعداد

به عددی که هر جدول نشان می‌دهد توجه کنید.

هزار
میلیون
۸	۲	۴	۳	۹	۱	۷	۰	

۸۲۴۳۹۱۷۰

هزار
میلیون
۱	۳	۴	۲	۵	۶	۰	۰	۰

۱۳۴۲۵۶۰۰۰

۸۲۴۳۹۱۷۰ < ۱۳۴۲۵۶۰۰۰

همان طور که می‌بینید :

مانند نمونه بالا، عدها را با هم مقایسه کنید.

هزار
میلیون
۱	۳	۵	۴	۶	۰	۹	۰	۰

هزار
میلیون
۲	۳	۵	۸	۲	۷	۳	۱	۹

مقایسه اعداد

عدد ها را از جدول خارج کنید و سپس با هم مقایسه کنید.

هزار	میلیون
٨٤٦٣٠	١٥٣٩٤٤

هزار	میلیون
٠٩٦٣٠	٨٤٨٠

هزار	میلیون
٢٢٣٠	٥١٤٠

هزار	میلیون
٦٤٧١	٨٣٦١

مقایسه اعداد

بین هر دو عدد علامت مناسب بگذارید.

$$٤٥٣٠٨١٤٦ > ٤٢٩٠٨١٤٦$$

$$٢٠٧٨٢٤١٥٩ < ٤٨٣٢٠٩٠٠٧$$

$$١٠٩٩٣٥٦٤٨ < ٤٨٩٩٣٥٦٩$$

$$٦٥٣٠٩٤١٢ < ٨٧٢١٦١٩٣$$

کدام اتومبیل گران‌تر است؟

١٥٣٧٨٠٠٠ تومن

٩٥٧٨٠٠٠ تومن

کدام ماشین لباس‌شویی ارزان‌تر است؟

٢٤٠٠٠٠٠ ریال

١٣٥٤٠٠٠ ریال

به قیمت هر واحد از آپارتمان‌های زیر توجه کنید.

۱۴۵۰۰۰۰۰۰ تومان

۱۲۷۵۰۰۰۰۰ تومان

قیمت یک واحد آپارتمان در کدام مجتمع، بیشتر است؟

پاسخ دهید.

۱- جمعیت استان قزوین $۱۲۷\,۷۳۴$ نفر و جمعیت استان تهران $۹\,۲۷۳۰$ نفر است. جمعیت کدام استان کمتر است؟

۲- قیمت یک فروشگاه در خیابان سعدی $۱۷۵\,۰۰۰$ تومان و قیمت یک فروشگاه در خیابان حافظ $۹۸\,۰۰۰$ تومان است. قیمت کدام فروشگاه بیشتر است؟

فعالیت

یک عدد ۹ رقمی بنویسید.

دست شما هم یک عدد ۹ رقمی بنویسد.

اعداد نوشته شده را با هم مقایسه کنید، عدد چه کسی بیشتر است؟

جمع

آیا زنبورها برای تولید یک کیلو عسل، باید شهد ده میلیون گل را جمع کنند؟

تاریخ

در یک کارخانه روزانه ۵۳۰۰ بسته پودر ماشین لباسشویی و ۳۶۰۰ قالب صابون تولید می‌شود. با جمع این دو عدد، میزان تولید روزانه این دو محصول را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 5300 \\ + 3600 \\ \hline \end{array}$$

جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 452 \\ + 307 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 569 \\ + 225 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6250 \\ + 439 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7236 \\ + 1620 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7200 \\ + 2500 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \\ + 20 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ + 13 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 81 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$$

عدادهای داخل هر قسمت را با هم جمع کنید.

۳۶۹۰ و ۵۲۰۸

۳۹ و ۶۴ و ۷

۵۴۰۰ و ۲۳۷۹

۴۲۶ و ۸۵۵

جمع اعداد ۵ رقمی

..... تاریخ .....

مانند نمونه جمع های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 ۲۰۰۰۰ \\
 + ۵۰۰۰۰ \\
 \hline
 ۷۰۰۰۰
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۲۰۰۰۰ \\
 + ۳۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۶۰۰۰۰ \\
 + ۲۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۴۰۰۰۰ \\
 + ۵۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۷۰۰۰۰ \\
 + ۲۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۱۰۰۰۰ \\
 + ۸۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۴۰۰۰۰ \\
 + ۴۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۱۰۰۰۰ \\
 + ۱۰۰۰۰ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۵۰\text{ هزار} \\
 + ۲۰\text{ هزار} \\
 \hline
 ۷۰\text{ هزار}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۳۰\text{ هزار} \\
 + ۶۰\text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۴۰\text{ هزار} \\
 + ۲۰\text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۶۰\text{ هزار} \\
 + ۳۰\text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$۵۰۰۰۰ + ۱۰۰۰۰ = ۶۰\text{ هزار}$$

$$۴۰۰۰۰ + ۵۰۰۰۰ =$$

$$۲۰۰۰۰ + ۲۰۰۰۰ =$$

$$۴۰۰۰۰ + ۱۰۰۰۰ =$$

جمع اعداد ۵ رقمی

مبلغ پول‌های هر ردیف را حساب کنید.

تومان .....

تومان .....

۳۰۰۰۰ تومان

۲۰۰۰۰ تومان

تومان .....

۲۰۰۰۰ تومان

۵۰۰۰۰ تومان

تومان .....

جمع اعداد ۵ رقمی

تاریخ .....

۱— آقای محمدی اجناس زیر را خریده است.

یک کیف به قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

یک کتاب به قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

او چقدر خرج کرده است؟

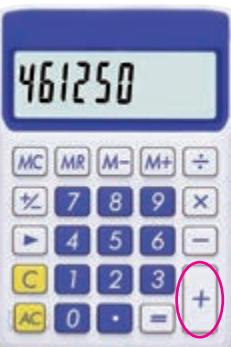
۲— زهرا یک ساعت به قیمت ۷۰۰۰۰ تومان و یک دستبند به قیمت ۲۰۰۰۰ تومان خرید. او چقدر باید به فروشنده پرداخت کند؟

۳— قیمت یک کتری ۵۰۰۰۰ تومان و قیمت یک قوری ۳۰۰۰۰ تومان است.
قیمت این دو جنس چقدر می شود؟

۴— مبلغ قبض برق منزل آقای احمدی ۶۰۰۰۰ تومان و مبلغ قبض آب منزل او ۲۰۰۰۰ تومان است. مبلغ این دو قبض چقدر است؟

جمع دو عدد با ماشین حساب

۱۸۶۷۵۰ تومان

خانم اسدی اجنباس زیر را خرید

۲۷۴۵۰۰ تومان

او با ماشین حساب قیمت این دو جنس را حساب کرد و ۴۶۱۲۵۰ تومان پرداخت کرد.

جمع های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

۲۷۹۳۰۰ و ۶۴۲۵۵۰

۷۸۹۶۰۰ و ۵۱۳۷۷۰

۳۴۸۲۰۹ و ۷۴۹۵۰۰

۴۹۳۷۵۰ و ۵۵۷۰۰

قیمت اجنباس زیر را با ماشین حساب به دست آورید.

۱۹۷۰۰۰ تومان

۸۵۰۰۰ تومان

تومان .....

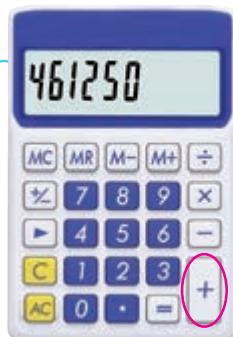
..... تاریخ .....

جمع دو عدد با ماشین حساب

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.
قیمت اجنبس هر ردیف را حساب کنید.

۲۵۵۰۰۰ تومان

۳۲۵۰۰۰ تومان

تومان .....

۱۷۵۰۰۰ تومان

۱۹۸۰۰۰ تومان

تومان .....

۳۸۹۰۰۰ تومان

۵۹۰۰۰ تومان

تومان .....

تمرین‌های دوره‌ای (۱)

آقای رشیدی خانه خود را به قیمت ۴۲۰/۶۲۰ تومان فروخت.

(به حروف ..... و خانه‌ی دیگری به قیمت

..... ۸۵/۰۰۰ تومان خرید. قیمت خانه‌ی جدید او از قیمت خانه‌ی قبلی ..... بود.

بنابراین او مبلغ پانزده میلیون تومان (به رقم .....) وام گرفت.

آقای رشیدی باید هر ماه مبلغ ۲۷۵۰۰۰ تومان (به فارسی .....) بابت قسط خانه پرداخت کند.

خانواده‌ی آقای رشیدی از ماه گذشته در خانه‌ی جدید زندگی می‌کنند و این خانه را خیلی دوست دارند.

نمایشگاه لوازم خانگی در ۹۶/۱۱/۲۷ تمام می‌شود.

اگر امروز ۹۶/۱۱/۲۳ باشد، چند روز دیگر به پایان نمایشگاه مانده است؟

جاهای خالی را کامل کنید.

ساعت ۲۵:۰۰ بعد از ظهر یعنی ساعت .....

ساعت ۱۵:۰۰ شب یعنی ساعت .....

تمرین های دوره ای (۱)

یک چک پول ..... تومانی برابر است با ..... اسکناس ۱۰۰۰ تومانی
به نظر شما : ۴۷ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی بیشتر است یا یک چک پول ۵۰۰۰ تومانی؟

خانم موسوی کالاهای زیر را خریده است. قیمت آنها چقدر می شود؟

۲۰۰۰۰ تومان

۴۰۰۰۰ تومان

..... تومان

با استفاده از ماشین حساب ، جمع صورت حساب زیر را به دست آورید.

صورت حساب	
کالا	قیمت
یک سرویس فنجان	۲۶۵۰۰ ریال
یک قابلمه تلفون	۳۹۷۵۰ ریال
جمع	.....

تمرین های دوره ای (۱)

عددی را که جدول نشان می دهد، به رقم و حروف بنویسید.

هزار	میلیون
۲۳۰	۴۱۷

..... با رقم :

..... با حروف :

قیمت کدام باغ بیشتر است؟

۹۵۵۰۰۰۰ تومان

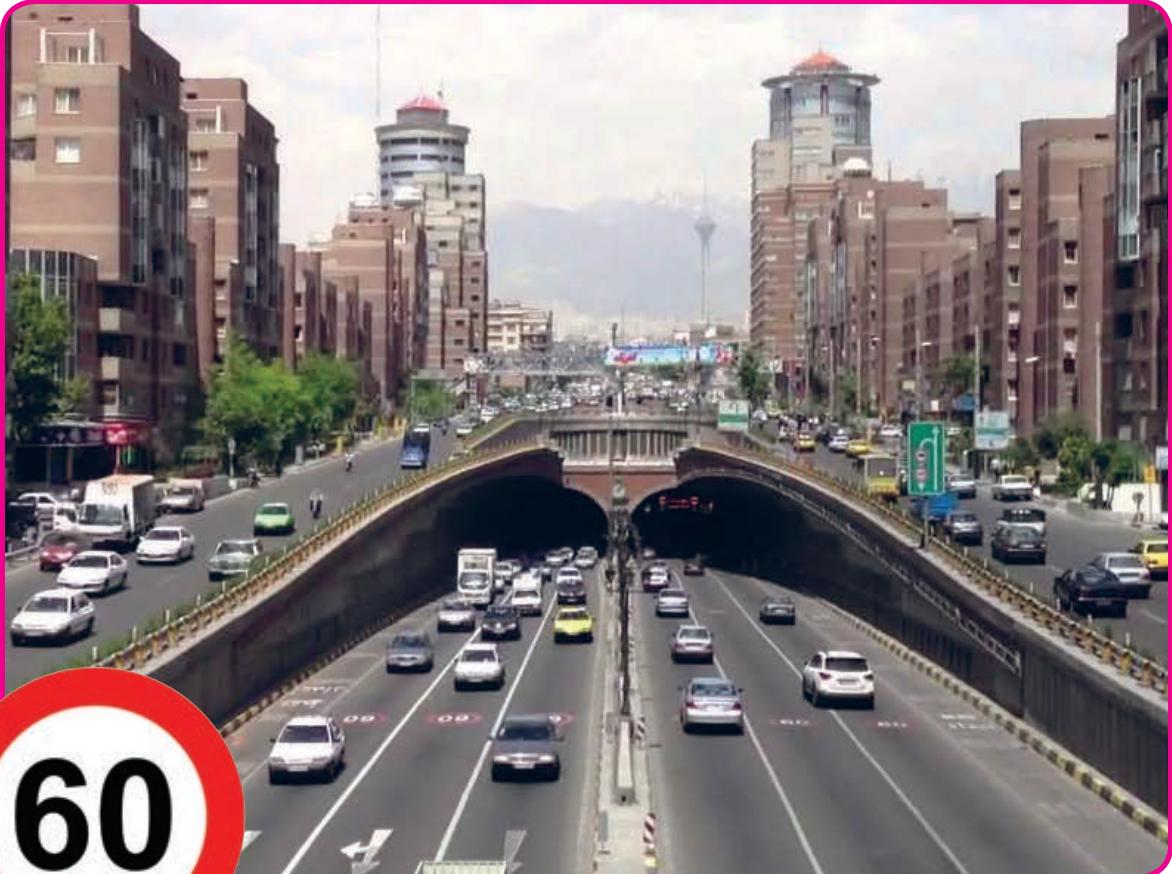
۱۰۵۰۰۰۰۰ تومان

عددهای داخل هر خانه را با هم جمع کنید. (بدون استفاده از ماشین حساب)

۷۳۵۲ و ۲۵۱۶

۸۰۷۸ و ۱۹۲۰

کیلومتر

حداکثر سرعت ۶۰ کیلومتر در ساعت یعنی، سرعت اتوموبیل‌ها در

این مسیر نباید بیشتر از ۶۰ کیلومتر باشد.

آیا
می‌دانید؟

عباس با خانواده‌ی خود برای زیارت به شهر قم می‌رفت و تابلوهایی را که در راه می‌دید، می‌خواند. او از پدرش پرسید: «قم ۷۰ کیلومتر؛ یعنی چه؟» پدرش جواب داد: یعنی فاصله‌ی اینجا تا شهر قم ۷۰ کیلومتر است.

عباس پرسید: «کیلومتر؛ یعنی چه؟»

پدرش جواب داد: «فاصله‌های زیاد مانند فاصله‌ی بین شهرها و روستاهارا با کیلومتر اندازه‌گیری می‌کنند.

یک کیلومتر ۱۰۰۰ متر است.

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

۱۰ کیلومتر مانده به چالوس

.....
.....

.....
.....

به فاصله تهران تا بعضی از شهرها توجه کنید:

فاصله تهران تا زاهدان ۱۴۹۱ کیلومتر است.

فاصله تهران تا اراک ۲۷۸ کیلومتر است.

فاصله تهران تا کرج ۵۲ کیلومتر است.

کدام شهر به تهران نزدیک‌تر است؟

..... کدام شهر به تهران دورتر است؟ .....

فاصله‌ی شهر من، از شهر تهران کیلومتر است.

ریاضی در زندگی من

مانند نمونه، جاهای خالی را کامل کنید.

یک کیلومتر 1000 متر است.

3 کیلومتر 3000 متر است.

6 کیلومتر ..... متر است.

12 کیلومتر ..... متر است.

فاصله‌ی خانه‌ی محسن تا مدرسه 2 کیلومتر است؛ این فاصله ..... متر است.

فاصله‌ی یک روستا تا شهر اردبیل 18 کیلومتر است؛ این فاصله ..... متر است.

2000 متر یعنی 2 کیلومتر

..... 4000 متر یعنی .....

..... 7000 متر یعنی .....

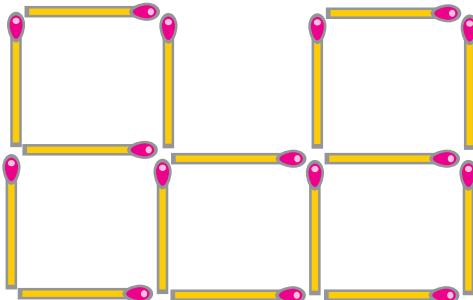
..... 14000 متر یعنی .....

شما در چه شهری زندگی می‌کنید؟

اخيراً به کدام شهر مسافرت کرده‌اید؟

ریاضی در
زندگی من

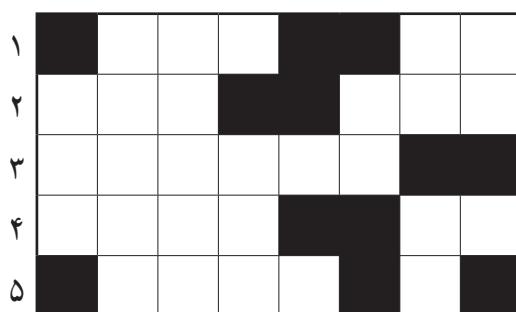
فاصله‌ی شهر شما تا آن شهر، چند کیلومتر است؟

شکل رو به رو را با چوب کبریت بسازید.
حالا ۲ تا از چوب کبریت‌ها را بردارید
تا شکل به چهار مربع تبدیل شود.

جدول

- ۱- بزرگترین عدد سه رقمی - کوچکترین عدد زوج دو رقمی
- ۲- یک متر برابر است با ..... سانتی‌متر - یک اسکناس پول ۵۰۰۰ ریالی می‌شود، ..... تومان
- ۳- یک چک پول پنجاه هزار تومانی می‌شود ..... ریال
- ۴- یک کیلومتر برابر است با ..... متر - ساعت ۷ بعد از ظهر یعنی .....
- ۵- حاصل جمع ۳۰۰۰ و ۵۰۰۰ می‌شود ..... - کوچکترین عدد فرد

جمع

در استان های گیلان، مازندران و گلستان مجموعاً بیشترین میزان

برنج ایران تولید می شود.

آیا
می دانید؟

جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۳۰۰۰ \\ + ۲۰۰۰ \\ + ۱۰۰۰ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۰۰۰ \\ + ۳۰۰۰ \\ + ۳۰۰۰ \\ \hline \end{array}$$

$$۴۰۰۰ + ۲۰۰۰ + ۱۰۰۰ =$$

$$۵۰۰۰ + ۳۰۰۰ + ۱۰۰۰ =$$

$$\begin{array}{r} ۲ \text{ هزار} \\ + ۵ \text{ هزار} \\ + ۳ \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۳ \text{ هزار} \\ + ۱ \text{ هزار} \\ + ۵ \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴ \text{ هزار} \\ + ۳ \text{ هزار} \\ + ۲ \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵ \text{ هزار} \\ + ۳ \text{ هزار} \\ + ۱ \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

پول‌های زیر روی هم، چند تومان است؟

تومان .....

جمع ۴ عدد

جمع های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 + 3 \\
 + 4 \\
 + 2 \\
 \hline
 10
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2 \\
 + 5 \\
 + 2 \\
 + 2 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2 \\
 + 6 \\
 + 2 \\
 + 1 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 + 7 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 \hline
 \end{array}$$

جمع های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 2000 \\
 + 4000 \\
 + 2000 \\
 + 3000 \\
 \hline
 11000
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3000 \\
 + 2000 \\
 + 5000 \\
 + 2000 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 6000 \\
 + 1000 \\
 + 1000 \\
 + 5000 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1000 \\
 + 5000 \\
 + 2000 \\
 + 3000 \\
 \hline
 \end{array}$$

مانند نمونه جمع های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 2 \text{ هزار} \\
 3 \text{ هزار} \\
 + 5 \text{ هزار} \\
 + 2 \text{ هزار} \\
 \hline
 12 = 12000
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 5 \text{ هزار} \\
 + 5 \text{ هزار} \\
 + 2 \text{ هزار} \\
 + 2 \text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2 \text{ هزار} \\
 + 7 \text{ هزار} \\
 + 3 \text{ هزار} \\
 + 4 \text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

تاریخ .....

جمع های زیر را انجام دهید.

$$٦٠٠٠ + ٣٠٠٠ + ١٠٠٠ + ٢٠٠٠ =$$

$$٥٠٠٠ + ٢٠٠٠ + ١٠٠٠ + ٣٠٠٠ =$$

$$٥٠٠٠ + ٥٠٠٠ + ٢٠٠٠ + ١٠٠٠ =$$

$$٧٠٠٠ + ١٠٠٠ + ١٠٠٠ + ١٠٠٠ =$$

مانند نمونه، مقدار پول های هر ردیف را بنویسید.

١٣٠٠٠ تومان ...

تومان .....

تومان .....

جمع ۴ عدد

قیمت اجنبات هر ردیف را حساب کنید.

تاریخ .....

تومان .....

تومان .....

تومان .....

جمع چهار عدد با ماشین حساب

..... تاریخ .....

آقای صادقی اجناس زیر را خرید.

۶۵۹۹۹ تومان

۴۵۳۰ تومان

۱۷۵۰۰ تومان

۳۲۴۸ تومان

او با ماشین حساب قیمت اجناس را حساب کرد و ..... ۹۱۰۲۷۷ ..... تومان پرداخت کرد.

جمع های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$\underline{۳۵۲۷۴} + \underline{۲۳۰۹۶} + \underline{۶۷۸۴۱} + \underline{۹۱۳۰} =$$

$$\underline{۸۲۹۶۳} + \underline{۷۶۰۰۵} + \underline{۴۴۸۵۲} + \underline{۵۹۱۲۲} =$$

$$\underline{۹۱۰۴۵} + \underline{۶۹۴۲۸} + \underline{۸۳۲۰۶} + \underline{۹۳۰۰۷} =$$

$$\underline{۳۰۸۹۷} + \underline{۵۲۳۰۴} + \underline{۱۲۰۰۰} + \underline{۳۶۵۰۰} =$$

$$\underline{۴۴۸۷۰} + \underline{۹۸۰۲} + \underline{۷۲۳۰۵} + \underline{۱۰۸۵} =$$

$$\underline{۱۶۹۵۲} + \underline{۳۸۰۰۷} + \underline{۵۳۷۴۱} + \underline{۳۰۰۰۲} =$$

جمع چهار عدد با ماشین حساب

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

۱- خانم بیات اجناس زیر را خریده است، قیمت آنها چند تومان می‌شود؟

۲۵۸۰۰ تومان

۳۲۶۰۰ تومان

۱۴۷۰۰ تومان

۱۲۹۰۰ تومان

تومان ..... .

۲- آقای نصرتی کالاهای زیر را خریده است. جمع صورت حساب او را بنویسید.

صورت حساب	
برنج	۴۵۴۰۰ تومان
عدس	۸۵۰۰ تومان
چای	۳۰۰۰۰ تومان
کشمش پلویی	۷۳۵۰ تومان
جمع	

جمع چهار عدد با ماشین حساب

تاریخ .....

۳— خانم محمودی روز جمعه مهمان دارد. او خوراکی‌های زیر را خریده است.

گوشت : ۲۸۷۶۰ تومان

سبزی : ۱۲۸۰۰ تومان

میوه : ۳۲۵۰۰ تومان

لیمو عمانی : ۵۳۴۰ تومان

جمع مبلغ پرداختی او را حساب کنید.

۴— هفته‌ی گذشته آقای رفیعی همراه خانواده‌اش به نمایشگاه گل و گیاه رفتند. آنها موارد زیر را هزینه کردند :

هزینه رفت و برگشت : ۱۴۲۰۰ تومان

ناهار : ۴۸۷۰۰ تومان

گل : ۱۸۹۰۰ تومان

آب پاش : ۱۲۳۰۰ تومان

کل هزینه‌های آنها چقدر شده است؟

فعالیت

نام ۴ کالا و قیمت آنها را (که در هفته‌ی گذشته برای خانه‌ی شما خریداری شده است) بنویسید و قیمت کل آنها را حساب کنید.

نام کالا	قیمت
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

جمع ..... تومان

ساعت

بلیت قطار تهران - تبریز

ساعت حرکت ۱۴:۳۰

برای این که کارها منظم و به موقع انجام شود
باید وقت‌شناس باشیم.

آیا
می‌دانید؟

ساعت در بعد از ظهر(۲)-یادآوری

تاریخ .....

مانند نمونه به هم وصل کنید.

۲ بعد از ظهر

ساعت ۱۳

۶ بعد از ظهر

ساعت ۱۴

۱ بعد از ظهر

ساعت ۲۲

۱۰ شب

ساعت ۱۸

مسابقه شنا ساعت ۱۵ شروع می شود.

کلاس کامپیوتر ساعت ۱۹ شروع می شود.

..... ساعت ..... بعد از ظهر

..... ساعت ..... بعد از ظهر

ساعت در بعداز ظهر (۲) - یادآوری

تاریخ .....

مانند نمونه، زمانی را که هر یک از ساعت‌های زیر نشان می‌دهد، بنویسید.

ساعت ۱۷

بعداز ظهر ۵

ساعت .....

بعداز ظهر .....

ساعت .....

بعداز ظهر .....

ساعت .....

بعداز ظهر .....

ساعت .....

بعداز ظهر .....

ساعت .....

بعداز ظهر .....

ساعت در بعد از ظهر(۲)

مانند نمونه به هم وصل کنید.

۱۴:۲۰ بعداز ظهر

ساعت ۲۳:۱۰

۹:۳۰ شب

ساعت ۱۶:۲۰

۱۱:۱۰ شب

ساعت ۱۳:۴۵

۱:۴۵ بعداز ظهر

ساعت ۲۱:۳۰

جاهای خالی را کامل کنید.

ساعت ۱۳:۲۵ : یعنی ساعت ..... بعداز ظهر

ساعت ۱۷:۱۵ : یعنی ساعت ..... بعداز ظهر

ساعت ۲۲:۴۰ : یعنی ساعت ..... شب

ساعت در بعد از ظهر(۲)

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

ارومیه - خوی

ساعت حرکت : ۱۷:۳۰

تهران - سنتوج

ساعت حرکت : ۱۴:۲۰

تبریز - سراب

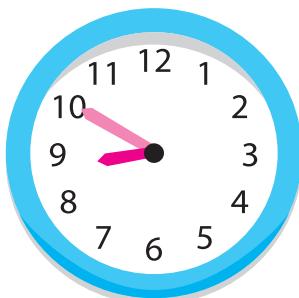

ساعت حرکت : ۱۹:۴۰

بعداز ظهر .....

بعداز ظهر .....

بعداز ظهر ۷:۴۰

کدام گزینه صحیح است؟

۱۵:۱۰

۲۰:۵۰

۲۱:۵۰

فعالیت

شما معمولاً در هر یک از زمان‌های زیر چه فعالیتی را انجام می‌دهید؟

ساعت ۱۶ :

..... ساعت ۱۹:۳۰ :

..... ساعت ۲۲ :

..... ساعت ۲۴ :

..... تاریخ .....

معلم از مینا و مریم خواست به ترتیب یک عدد چهار رقمی زوج و یک عدد چهار رقمی فرد بنویسند.
آیا آنها درست عمل کرده‌اند؟

فرد	زوج
۶۲۴۷	۴۳۵۰

مریم

مینا

حالا شما هم اعداد زیر را بنویسید.

..... عدد زوج سه رقمی

..... عدد فرد چهار رقمی

..... عدد زوج پنج رقمی

..... عدد فرد سه رقمی

مطب دکتر مقدم فقط در روزهای زوج باز است.

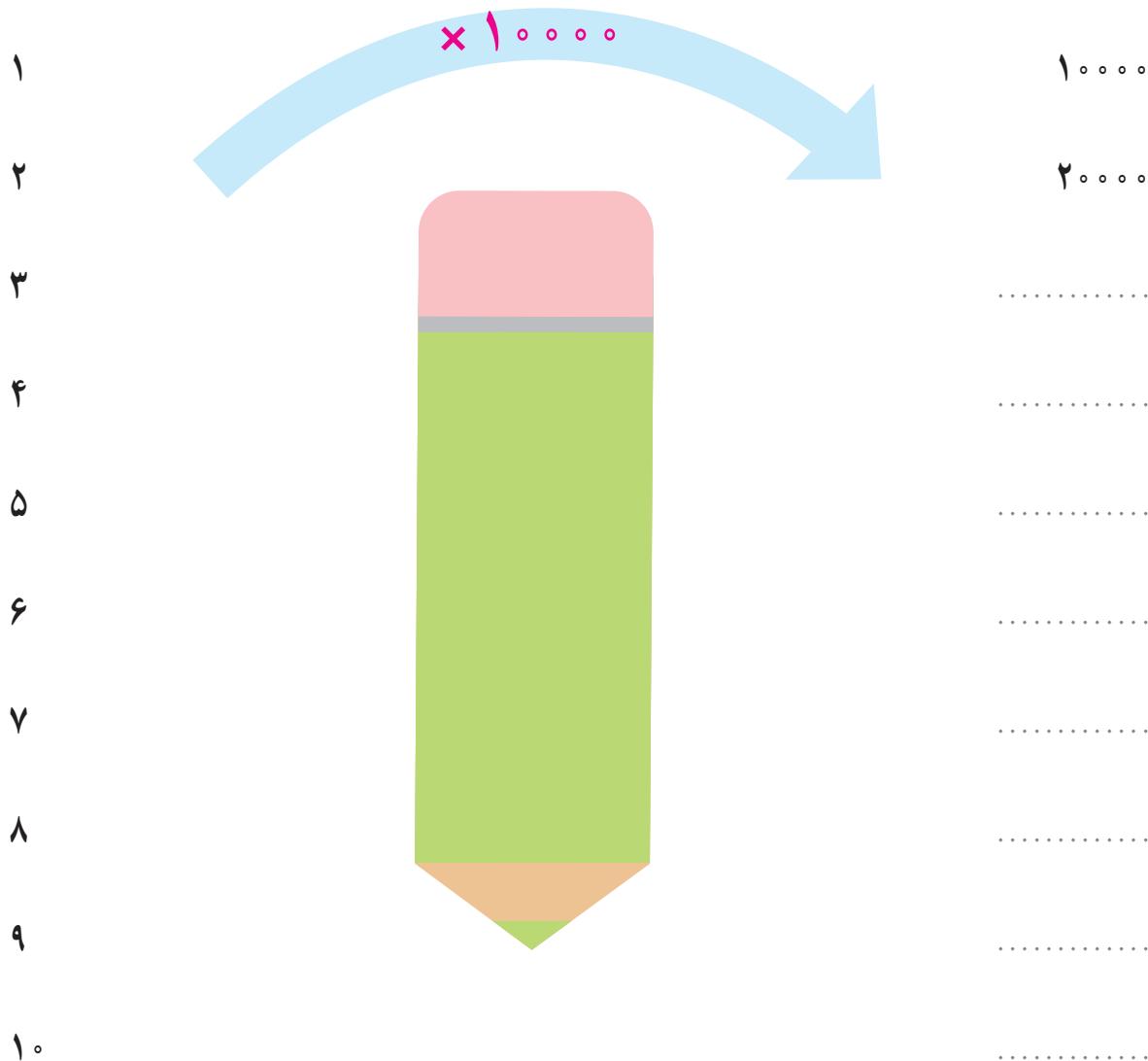
دکتر مقدم

متخصص داخلی

فقط روزهای زوج
تلفن :

..... یعنی روزهای :

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

جدول زیر را کامل کنید.

1 o o o o	2 o o o o			

شمارش ده هزار تا ده هزار تا

..... تاریخ .....

مقدار پول‌های هر خانه را بنویسید.

تومان .....

تومان .....

تومان .....

تومان .....

تومان .....

پول (۲)

مانند نمونه مقدار پول لازم برای خرید هر جنس را مشخص کنید.

۵۰۰۰۰ تومان

۳۰۰۰۰ تومان

۱۰۰۰۰۰ تومان

فعالیت

با استفاده از اسکناس‌های ۱۰۰۰۰ تومانی که مربی در اختیار شما قرار می‌دهد، مقدار پول‌های زیر را جدا کنید.

۲۰۰۰۰ تومان، ۱۶۰۰۰۰ تومان، ۷۰۰۰۰ تومان، ۹۰۰۰۰ تومان

فاطمه، نرگس و لادن هر کدام یکی از اجنباء زیر را خریده اند. با توجه به مقدار پول پرداختی هر کدام، نام جنسی را که خریده اند؛ مشخص کنید.

۲۰۰۰۰ تومان

۵۰۰۰۰ تومان

۳۰۰۰۰ تومان

اسکناس‌های پرداختی فاطمه

نام جنس : .....

اسکناس‌های پرداختی لادن

نام جنس : .....

اسکناس‌های پرداختی نرگس

نام جنس : .....

تفریق

به علت کاهش بارندگی، میزان آب‌های ذخیره کم می‌شود.

بنابراین برای کمک به حفظ محیط زیست، باید در مصرف

آب صرفه‌جویی کرد.

آیا
می‌دانید؟

..... تاریخ .....

تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 835 \\ - 217 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 492 \\ - 58 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 500 \\ - 327 \\ \hline \end{array}$$

$$759 - 287 =$$

$$564 - 29 =$$

$$680 - 246 =$$

$$908 - 325 =$$

مسئله

۱— در یک کارگاه نجاری ۸۷۶ صندلی ساخته شد که ۳۲۸ عدد آن فروخته شد. در این کارگاه چند صندلی مانده است؟

۲— فروشگاهی ۷۵۰ بطری روغن مایع داشت. ۵۶۰ بطری آن فروخته شد. در این فروشگاه چند بطری روغن مانده است؟

۳— در میدان تره بار ۷۰ کارتون آن فروخته شد. چند کارتون پر تقال مانده است؟

تفریق ذهنی ۵ رقمی

مانند نمونه تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 50000 \\ - 20000 \\ \hline 30000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70000 \\ - 30000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90000 \\ - 50000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40000 \\ - 10000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30000 \\ - 20000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60000 \\ - 50000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80000 \\ - 40000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40000 \\ - 30000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 \text{ هزار} \\ - 30 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

۳۰ = ۳۰۰۰۰

$$\begin{array}{r} 50 \text{ هزار} \\ - 20 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \text{ هزار} \\ - 50 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \text{ هزار} \\ - 40 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \text{ هزار} \\ - 10 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \text{ هزار} \\ - 20 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \text{ هزار} \\ - 30 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \text{ هزار} \\ - 10 \text{ هزار} \\ \hline \end{array}$$

$$70000 - 30000 = \textcolor{pink}{40000}$$

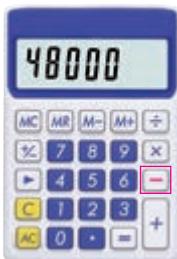
$$50000 - 30000 =$$

$$90000 - 60000 =$$

$$40000 - 10000 =$$

تفریق با ماشین حساب

تاریخ .....

آقای ابراهیمی برای خرید این ریش تراش ۳۰۰۰۰۰ تومان به فروشنده داد.
فروشنده برای محاسبه بقیه پول او، از ماشین حساب استفاده کرد و ۴۸۰۰۰ تومان به او پس داد.

۲۵۲۰۰۰ تومان

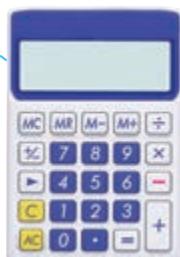
تفریق‌های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$۶۵۹۷۲۰ - ۱۴۸۲۹۵۰ =$$

$$۷۲۰۰۰۰ - ۱۴۹۰۰۰۰ =$$

$$۹۷۳۲۵ - ۷۱۴۸۲۶ =$$

$$۵۶۴۲۰۰ - ۱۴۷۰۰۰۰ =$$

کدام گزینه پاسخ تفریق زیر را نشان می‌دهد؟

$$۸۳۷۲۵۰ - ۶۱۴۷۳۰۰ =$$

۱۸۹'۹۵۰

۱۹۸'۵۹۰

تفریق با ماشین حساب

٨٦٠٠٠ تومان

۱—سینا ۹۵۰۰۰ تومان دارد. او این گوشی را خرید.

چند تومان برایش مانده است؟

..... تومان

۲—پریسا ۸۹۶۲۰ تومان در حساب پس انداز خود داشت،

او ۵۴۵۰۰ تومان از حساب خود برداشت کرد.

حالا پریسا چند تومان پس انداز دارد؟

..... تومان

۳—در یک مؤسسه خیریه ۱۲۰۰۰ پتو وجود داشت.

۸۵۰۰ پتو برای کمک به سیل زدگان فرستاده شد.

چند پتو مانده است؟

..... پتو

٩٢٠٠٠ تومان

۴—خانم اکبری ۷۶۰۰۰ تومان دارد.

اگر او بخواهد، این قالیچه را بخرد؛ چند تومان کم دارد؟

..... تومان

جدول رمز

	ر	ف	د	س	ا	ی	غ	ت	ن	ب
۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	

برای انجام سرگرمی ها از جدول رمز استفاده کنید.

چه شغلی دارم؟

در شغل من وجود آب خیلی ضروری است ، شغل من به حفظ محیط زیست کمک می کند.
با کنار هم قرار دادن حرف مربوط به هر عدد می توانی شغل مرا پیدا کنی.

۴۸۵۹۶۵۹ : .....

عدد مربوط به هر حرف را بنویسید.

س	غ	غ
تعداد روزهای سال کبیسه		

ا	د
تعداد هفته های سال	

ن	غ	س	ف
سال رحلت امام خمینی (ره)			

سال تولد و حروف مربوط به سال تولد را با استفاده از جدول رمز بالا بنویس.

سال تولد				
حروف				

پول

«ریال»

«یورو»

«دلار»

«دینار»

واحد پول برخی کشورها با هم متفاوت است.

آیا
می دانید؟

تاریخ

کدام دسته از پول‌های زیر، برابر یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی است؟

در هر ردیف، کدام دسته از پول‌های زیر برابر یک اسکناس ۱۰۰۰۰ تومانی است؟

۵۰۰۰۰ ریال

۵۰۰۰۰ تومان

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی برابر است با ..... اسکناس ۱۰۰۰۰ تومانی

چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی برابر است با ..... اسکناس ۵۰۰۰ تومانی

ارزش پول‌های هر ردیف را مقایسه کنید و علامت مناسب بگذارید.

پول (۳)

با مقدار پول هر ردیف، کدام جنس را می‌توان خرید؟

۵۵۰۰۰ تومان

۵۰۰۰۰ تومان

۴۸۰۰۰ تومان

۶۷۰۰۰ تومان

گفتگو کنید

با ۵۰۰۰۰ تومان چه چیزهایی می‌توانیم بخریم؟

مقدار پول‌های هر ردیف را بنویسید.

تومان .....

تومان .....

تومان .....

تومان .....

مقدار پول‌های هر ردیف را حساب کنید.

تومان .....

تومان .....

تومان .....

مقدار پول های هر ردیف، قیمت هر جنس را نشان می دهد.

مانند نمونه قیمت هر جنس را بنویسید.

٦٠٠٠٠ تومان

تومان .....

تومان .....

۱— علی ۶۰۰۰۰ تومان داشت. او این توپ را خرید.

چقدر برای او مانده است؟

۴۰۰۰۰ تومان

تومان .....

۲— سانا ز این چتر را خرید و یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی به فروشنده داد.

چقدر باید پس بگیرد؟

۳۰۰۰۰ تومان

تومان .....

۳— آقای حسینی ۸۰۰۰۰ تومان پول دارد.

او برای خرید این تابلو چقدر پول کم دارد؟

۹۰۰۰۰ تومان

تومان .....

۴— اگر شما ۷۰۰۰۰ تومان پول داشته باشید. و ۳۰۰۰۰ تومان آن را خرج کنید چقدر برای شمامی ماند؟

تومان .....

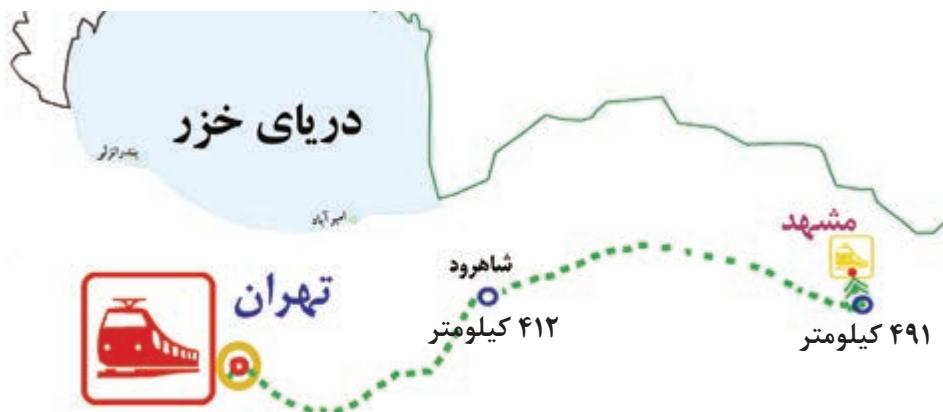
مسئله (۱)

تاریخ

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

— در نقشه زیر فاصله شهرها به کیلومتر نوشته شده است.

خانواده آقای سعیدی می‌خواهد از تهران به مشهد بروند. آنها باید چند کیلومتر راه را طی کنند؟

— سمیرا ۱۰۰۰۰ تومان پول داشت. او از فروشگاه مدرسه یک ساندویچ مرغ به قیمت ۷۵۰۰ تومان خرید، چقدر از پول او مانده است؟

— آقای رضایی برای رنگ آمیزی خانه خود، ۶۵۸۰۰۰ تومان برای خرید رنگ و ۹۲۰۰۰ تومان برای دستمزد پرداخت کرده است. او برای نقاشی خانه خود چقدر هزینه کرده است؟

— اتوبوسی می‌خواهد از قم به اهواز برود. فاصله قم تا اهواز ۶۸۱ کیلومتر است. اتوبوس ۲۷۴ کیلومتر از این مسیر را طی کرده است. چند کیلومتر از مسیر مانده است؟

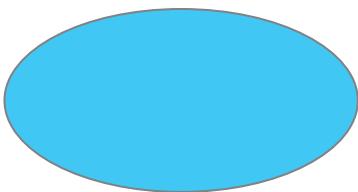
اشکال هندسی

در بسیاری از وسایلی که در محیط زندگی ما وجود دارد؛

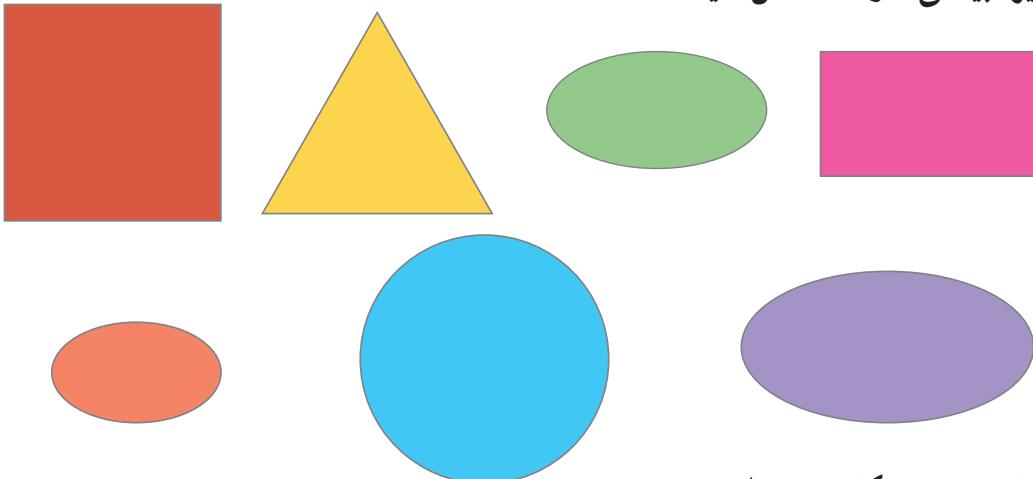
اشکال هندسی دیده می شود.

آیا
می دانید؟

به شکل مقابل توجه کنید.
نام این شکل **بیضی** است.

از بین شکل های زیر، بیضی ها را مشخص کنید.

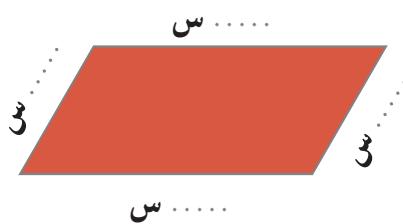
کدام یک از قاب های زیر به شکل بیضی است؟

هر یک از تصاویر زیر به چه شکلی است؟ نام آن شکل را بنویسید.

متوازی الاضلاع

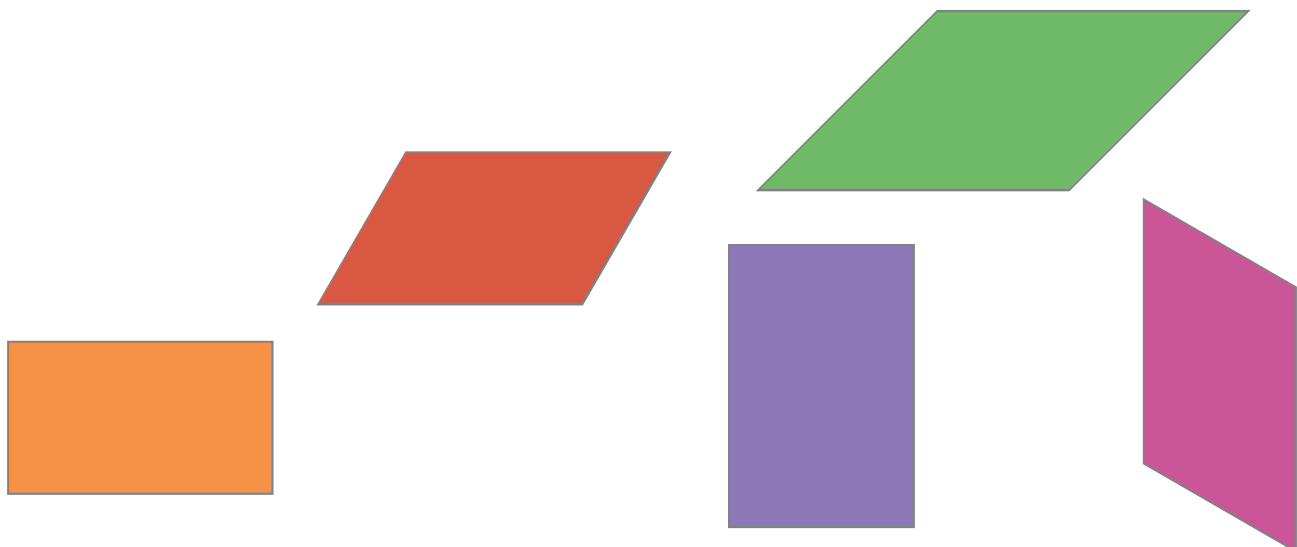
به شکل مقابل نگاه کنید.

این شکل **متوازی الاضلاع** نام دارد.

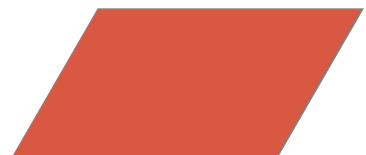
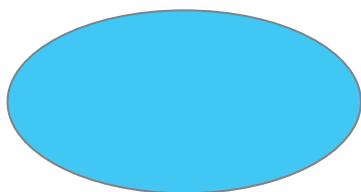
ضلع های آن را اندازه گیری کرده و در جاهای خالی بنویسید.

همان طور که می بینید در متوازی الاضلاع، ضلع های رو برو با هم مساوی هستند.

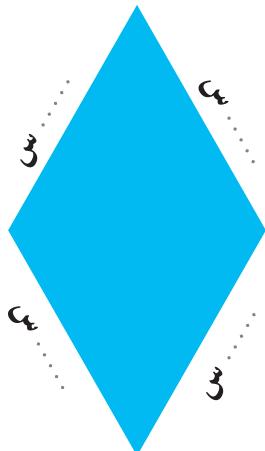
از بین شکل های زیر متوازی الاضلاع را مشخص کنید.

نام هر یک از شکل های زیر را بنویسید.

لوزی

به شکل مقابل توجه کنید.
نام این شکل **لوزی** است.
ضلع های آن را اندازه گیری کرده و در جاهای خالی بنویسید.
همان طور که می بینید در لوزی، همه ضلع ها با هم مساوی هستند.

کدام یک از کاشی های زیر لوزی شکل است.

نام هر یک از شکل های زیر را بنویسید.

با استفاده از چوب کبریت یک لوزی بسازید.

دایره

با یک لیوان یا استکان، یک دایره بکشید.

بهترین وسیله برای کشیدن دایره پرگار است که شکل آن را در مقابل می بینید.

هنگامی که می خواهیم با پرگار دایره بکشیم، جای نوک سوزن پرگار، مرکز دایره است.

با استفاده از پرگار، یک دایره بکشید و مرکز آن را مشخص کنید.

دهانه‌ی این پرگار به اندازه‌ی ۲ سانتی‌متر باز شده است.

و به وسیله‌ی آن دایره‌ی مقابل رسم شده است.

شما دهانه‌ی پرگار خود را یک بار به اندازه‌ی ۳ سانتی‌متر و بار دیگر به اندازه‌ی ۴ سانتی‌متر باز کنید و دو دایره بکشید و مرکز هریک از آنها را مشخص کنید.

گفت و گو کنید.

رسم دایره در چه حرفهایی کاربرد دارد؟

تمرين های دوره ای (۲)

پوریا در کلاس نهم درس می‌خواند. او در روستا زندگی می‌کند.

فاصله‌ی این روستا تا شهر ۸ کیلومتر یعنی متر می‌باشد.

..... یعنی ..... صبح برای رفتن به مدرسه از

پوریا هر روز ساعت خانه خارج می شود.

او فاصله روستا تا میدان ورودی شهر را با مینی بوس و بقیه مسیر را با تاکسی می رود.

هزینه‌ی رفت و برگشت او در زیر نوشته شده است:

هزینه‌ی برگشت

هزینه‌ی رفت

تاكسي : ١٥٠٠ تومان

مینی بوس : ۲۰۰۰ تومان

میں بوس : ۲۰۰۰ تومان

تاكسي : ١٥٠٠ تومان

کل هزینه‌ی رفت و برگشت پوریا در یک روز ..... تومان است.

در ساعت ۱۵:۳۰ یعنی ..... بعد از ظهر به خانه می رسد و بقیه روزها ساعت ۱۴:۳۰ یعنی

..... بعد از ظهر به خانه می‌رسد.

تمرین های دوره ای (۲)

زهرا ۴ اسکناس ۱۰۰۰۰ تومانی یعنی ..... تومان دارد.
او برای خریدن این کیف چند تومان کم دارد؟

..... تومان ۶۰۰۰۰

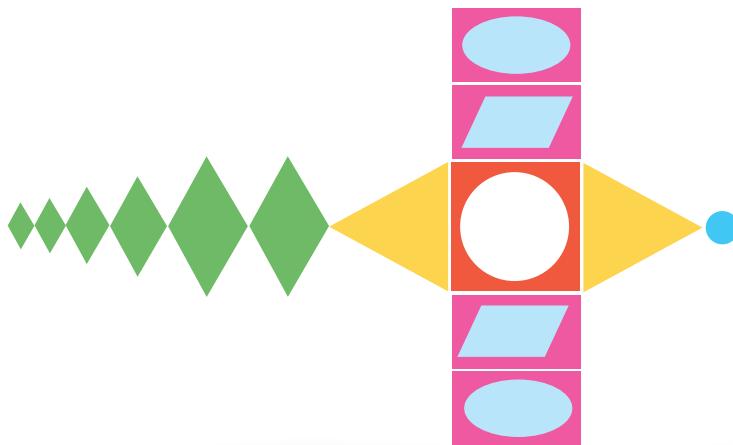

..... تومان

برای خرید این شلوار پول های زیر پرداخت شده است.
قیمت این شلوار چند تومان است؟

نام اشکال هندسی را که در این طرح می بینید؛ بنویسید.

گنجایش

صرفه جویی در مصرف بنزین، به حفظ محیط زیست

کمک می کند.

آیا
می دانید؟

۱

۲

آیا می‌توانید بگویید در شکل (۱) چرا لیوان از آب پر نشده است؟

آیا می‌توانید بگویید در شکل (۲) چرا آب روی زمین ریخته شده است؟

لیوان بیشتر آب می‌گیرد یا استکان؟

لیوان بیشتر از استکان آب می‌گیرد؛ یعنی :

«گنجایش لیوان از گنجایش استکان بیشتر است»

آموزگار به مریم یک لیوان و به زهره یک استکان داد و از آنها خواست که گنجایش این پارچ را اندازه بگیرند.

مریم با ۸ لیوان آب، پارچ را پر کرد و گفت: «گنجایش این پارچ برابر با ۸ لیوان آب است.»
زهره با ۱۴ استکان آب، پارچ را پر کرد و گفت: «گنجایش این پارچ برابر با ۱۴ استکان آب است.»
آیا می توانید بگویید چرا اندازه ها یکی نشد؟

همان طور که در صفحه‌ی قبل دیدید، وقتی پارچ را با پیمانه‌های مختلف از آب پر کردیم، اندازه‌های متفاوتی به دست آمد.

برای این که اندازه‌ها یکسان شود، باید مایعاتی مانند آب، نفت، شیر و... را با یک واحد مشخص اندازه بگیریم. برای اندازه‌گیری می‌توان از پیمانه‌ای که گنجایش آن یک لیتر است، استفاده کرد.

واحد اندازه‌گیری مایعات، لیتر است.

مانند نمونه، با توجه به هر شکل جاهای خالی را پر کنید.

این پاکت شیر ۱ لیتر است.

خانم کریمی ۳۵ ..... بنzin زده است.

این مایع ظرفشویی ..... است.

گنجایش

اجناسی را که واحد اندازه‌گیری آن ها لیتر است؛ مشخص کنید.

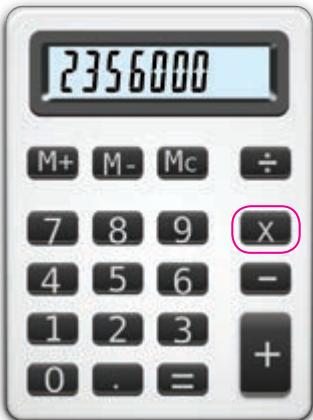

فعالیت

به موادی که در آشپزخانه وجود دارد، توجه کنید. کدامیک بالیتر اندازه‌گیری شده‌اند؟

ضرب با ماشین حساب

تاریخ .....

قیمت یک کیلوگرم شکر ۲۴۸۰ تومان است.
قندای ۹۵۰ کیلوگرم شکر خرید.

او با ماشین حساب قیمت شکرها را حساب کرد
و ۲۳۵۶۰۰۰ تومان به فروشنده پرداخت کرد.

ضربهای زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$5690 \times 237 =$$

$$6875 \times 570 =$$

$$7324 \times 89 =$$

$$4561 \times 432 =$$

$$3096 \times 620 =$$

$$8519 \times 264 =$$

با توجه به قیمت هر جنس، مبلغ پرداختی برای هر ردیف را مشخص کنید.

قیمت ۸۵ کیلو توت فرنگی ..... تومان

قیمت ۱۲۰ کیلو خیار ..... تومان

قیمت ۱۰۵ کیلو هلو ..... تومان

ضرب با ماشین حساب

برای فروشگاهی اجناس زیر خریداری شده است.
در هر ردیف قیمت اجناس را با توجه به تعداد مشخص شده، حساب کنید.

۶۲۰۰ تومان

قیمت ۴۸ لامپ ..... تومان

قیمت ۲۳۰ کلید برق ..... تومان

۵۵۰۰ تومان

۱۸۷۰ تومان

قیمت ۳۵۰ فازمتر ..... تومان

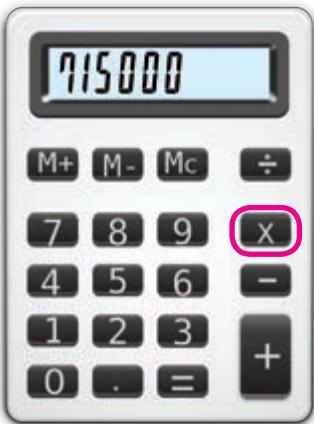

۴۵۰۰ تومان

قیمت ۷۵۰ پریز ..... تومان

ضرب با ماشین حساب

تاریخ .....

در یک کارخانه روزانه ۳۲۵۰۰ مسوک تولید می‌شود.
میزان تولید مسوک این کارخانه در ۲۲ روز ۷۱۵۰۰ است.

ضربهای زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$۶۲۳۵۰ \times ۷۳ =$$

$$۲۹۳۰۱۴ \times ۵۶ =$$

$$۹۳۷۶۱ \times ۱۴۸ =$$

$$۵۳۵۰۰ \times ۳۹ =$$

قیمت اجنباس زیر را حساب کنید.

تومان ۱۲۷۲۰ قیمت ۲۴ قیچی

تومان ۱۵۸۹۰ متری ۳۵ متر پارچه

تومان ..... قیمت ۲۴ قیچی ۱۲۷۲۰

تومان ..... قیمت ۳۵ متر پارچه ۱۵۸۹۰

ضرب با ماشین حساب

خانم محمدی برای جشن تولد فرزندش ۱۷ پیتزا سفارش داد.
قیمت آنها را حساب کنید.

۱۴۸۰۰ تومان

..... تومان

جدول زیر را کامل کنید.

نام کالا	میزان تولید روزانه	میزان تولید در ۲۱ روز
مرباتی آبالو	۲۲۵۷۰ شیشه	۴۷۳۹۷۰ شیشه
نخودفرنگی	۳۵۲۸۰ قوطی	
رب انار	۱۸۹۶۰ شیشه	
ذرت	۲۱۵۴۰ قوطی	

چند برابر

تاریخ .....

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

قد سینا ۹۲ سانتی متر است.

قد پدرش **۲ برابر** قد او است.

$$92 \times 2 = 184$$

قد پدر سینا ۱۸۴ سانتی متر است.

..... ۹۵ سانتی متر

عرض پنجره‌ای ۹۵ سانتی متر است، برای تهییه پرده،

۳ برابر آن پارچه توری خریداری شد.

..... سانتی متر

خانم احمدی در روز عاشورا شله‌زرد می‌پزد.

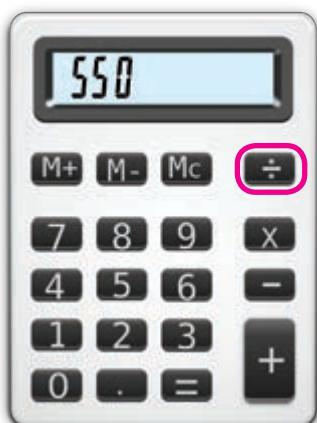
او معمولاً برای یک کیلو برنج، **۳** برابر آن شکر می‌ریزد.

خانم احمدی برای ۱۲ کیلو برنج **چند** کیلوگرم شکر نیاز دارد؟

جدول زیر را کامل کنید.

	۴ برابر	۷ برابر	۳ برابر
۸۵° تومان			

تقسیم با ماشین حساب

کارگران کارخانه‌ای می‌خواهند ۲۶۴۰۰ قوطی پودر لباسشویی را در کارتنهای ۴۸ تایی بسته‌بندی کنند. آنها به ۵۵ کارتنه احتیاج دارند.

توضیح دهید عدد ۵۵ چگونه به دست آمده است؟

تقسیم‌های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$۳۹۴۱۶ \div ۵۲ =$$

$$۵۶۵۱۵ \div ۸۹ =$$

$$۴۹۵۶۰ \div ۸۲۶ =$$

$$۴۸۴۲۵ \div ۳۲۵ =$$

با ۷۸۰۰ تومان ۱۲ روسری خریده‌ایم قیمت هر روسری چقدر است؟

می‌خواهیم ۳۸۴۰۰ کیلوگرم نخود را در کیسه‌های ۱۲ کیلوگرمی بسته‌بندی کنیم.
چند کیسه لازم داریم؟

تقسیم با ماشین حساب

جاهای خالی را کامل کنید.

قیمت ۱۲ قوطی رب

۵۴۰۰۰ تومان

قیمت یک قوطی رب گوجه فرنگی
تومان است.

قیمت ۴۸ بسته دستمال کاغذی

۸۲۵۶۰ تومان

قیمت یک بسته دستمال کاغذی
تومان است.

۷۴۵ تومان

خودکار

با ۱۷۸۸۰ تومان چند خودکار می‌توانیم بخریم؟

با ۲۸۳۲۰ تومان چند بسته کلوچه می‌توانیم بخریم؟

۵۹۰ تومان

بسته کلوچه

مسئله (۲)

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

کشاورزی می‌خواهد دور زمین خود را درخت کاری کند. دور زمین او ۴۳۷۲ متر است. اگر او در هر ۴ متر یک درخت بکارد، به چند درخت نیاز دارد؟

از باگی در شهر دامغان ۸۴ کیلو پسته چیده شده است؛ اگر پسته‌ها کیلویی ۳۲۰۰۰ تومان فروخته شود، از فروش پسته‌ها چقدر به دست آمده است؟

در کارخانه‌ای، ۲۱۲۵ کیلوگرم برنج را بین ۸۵° کارگر تقسیم کردند، به هر کارگر چند کیلوگرم برنج رسید؟

در یک استادیوم ورزشی ۲۵ ردیف صندلی چیده شده است. در هر ردیف ۴۸° صندلی قرار دارد. در این استادیوم چند صندلی چیده شده است؟

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

- ۱- مدرسه‌ای می‌خواهد برای ۳۸ دانش‌آموز لباس ورزشی تهیه کند. اگر قیمت هر دست لباس ۲۳۹۰۰ تومان باشد، پول خرید این لباس‌ها چقدر می‌شود؟

- ۲- قیمت یک سشوار ۲۵۵۰۰۰ تومان است. اگر ۱۸۷۰۰۰ تومان داشته باشیم، برای خرید این سشوار چقدر کم داریم؟

- ۳- دامداری ۴۱۶۵ کیلو روغن را به طور مساوی در ۲۴۵ ظرف ریخته است. او در هر ظرف چند کیلوگرم روغن ریخته است؟

- ۴- شهرداری منطقه‌ای ۳۱۲۰ کیلوگرم مواد بازیافتی فلزی و ۶۷۵۰ کیلوگرم مواد بازیافتی پلاستیکی جمع آوری کرده است. این منطقه چند کیلوگرم مواد بازیافتی را جمع آوری کرده است؟

..... تاریخ .....

۵ س

$$\text{سانتی متر} \quad ۵ \times ۴ = ۲۰$$

محیط این مربع ۲۰ سانتی متر است.

توضیح دهید، محیط مربع چگونه به دست آمده است؟

۷ س

$$\text{سانتی متر} \quad ۷ + ۲ = ۹$$

$$\text{سانتی متر} \quad ۹ \times ۲ = ۱۸$$

محیط این مستطیل ۱۸ سانتی متر است.

توضیح دهید محیط مستطیل چگونه به دست آمده است؟

۲ س

محیط شکل های زیر را به دست آورید.

۳ س

۶ س

..... سانتی متر .....

۸ س

..... سانتی متر .....

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

۱- می خواهیم دور یک زمین مربع شکل را دیوار بکشیم. اگر اندازه هر ضلع آن 125 متر باشد. محیط این زمین چقدر است؟

۲- طول یک زمین کشاورزی مستطیل شکل، 120 متر و عرض آن 70 متر است. محیط این زمین را حساب کنید.

۳- یک رومیزی به شکل مربع است. می خواهیم دور آن را نوار دوزی کنیم. اگر طول هر ضلع آن 150 سانتی متر باشد محیط این رومیزی چند سانتی متر است؟

۴- باغچه ای به شکل مستطیل است می خواهیم دور آن را گل بکاریم. اگر طول آن 370 سانتی متر و عرض آن 215 سانتی متر باشد، محیط این باغچه را حساب کنید.

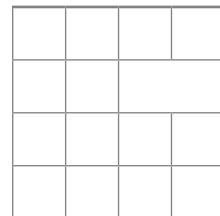
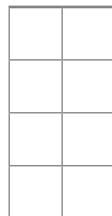
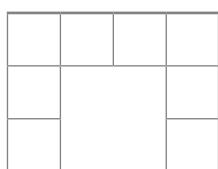
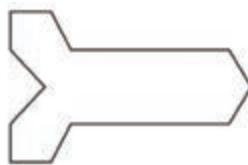
مساحت

مساحت کشور ایران ۱۶۴۸۱۵۹ کیلو متر مربع است.

آیا
می دانید؟

مانند نمونه داخل هر یک از شکل های زیر را رنگ کنید.

در هر یک از شکل های بالا، قسمت رنگ شده، مساحت آن شکل است.

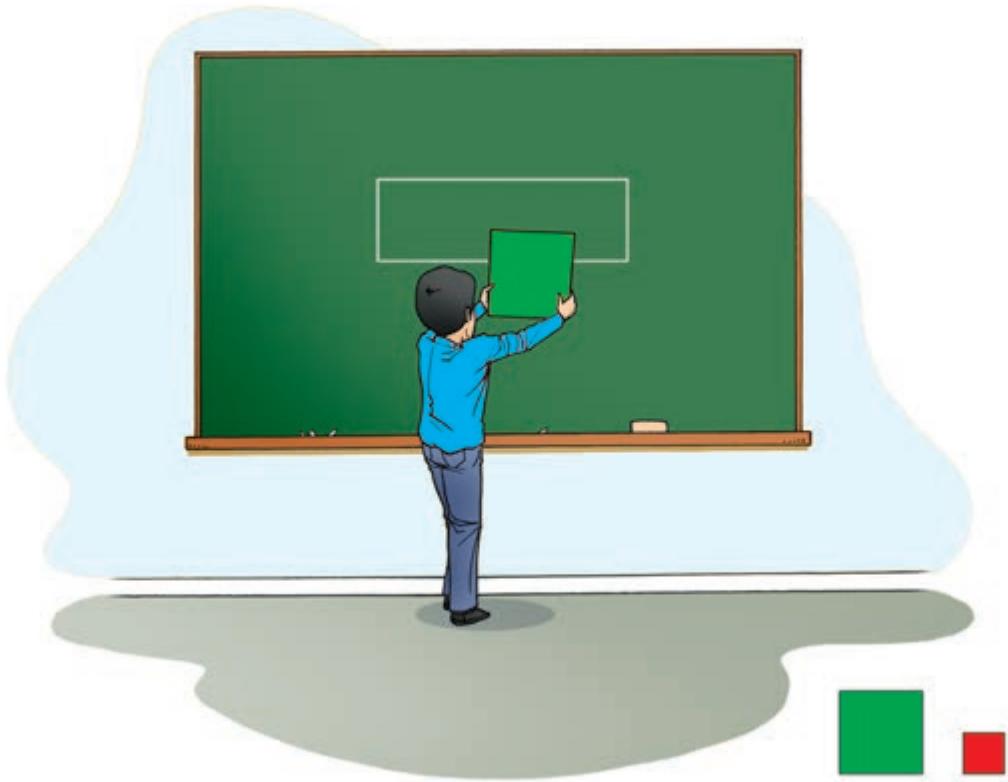
برای رنگ کردن دیوار، سرامیک کردن دیوار، کف حمام و ... مساحت آن را اندازه گیری می کنند.

گفت و گو کنید.

اندازه گیری مساحت، در چه موارد دیگری کاربرد دارد؟

مساحت

معلم یک مستطیل روی تابلو کشید و از رضا و علی خواست مساحت آن را حساب کنند

علی با کارت سبز حساب کرد و گفت : مساحت مستطیل، ۴ کارت سبز است.

رضا با کارت قرمز حساب کرد و گفت : مساحت مستطیل، ۸ کارت قرمز است.

آیا می توانید بگویید چرا اندازه های کم نشد

همان طور که در صفحه‌ی قبل دیدید وقتی برای به دست آوردن مساحت مستطیل از دو کارت با اندازه‌های مختلف استفاده کردیم اعداد متفاوتی به دست آمد.

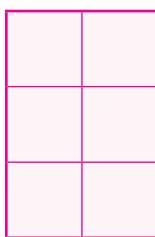
به همین دلیل برای اندازه‌گیری مساحت، از مربعی استفاده می‌کنیم که طول هر ضلع آن یک سانتی متر است و مساحت آن برابر است با «یک سانتی متر مربع»

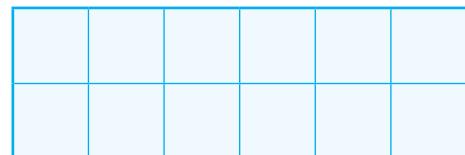
بنابر این می‌توان گفت:

یکی از واحدهای اندازه‌گیری مساحت،
سانتی متر مربع است.

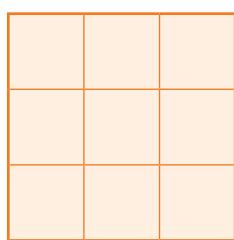
اگر هر یک از مربع‌های کوچک یک سانتی متر مربع باشد، مساحت هر یک از شکل‌های زیر چند سانتی متر مربع است؟

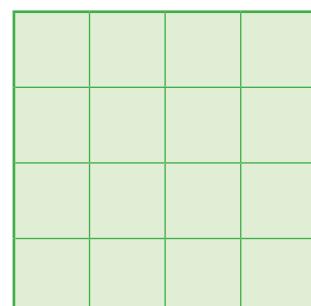
سانتی متر مربع .....

سانتی متر مربع .....

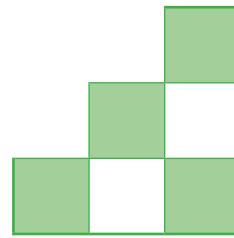
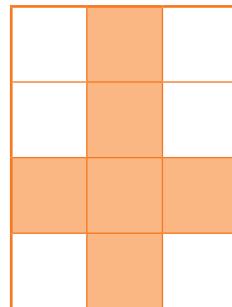
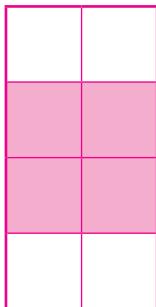
سانتی متر مربع .....

سانتی متر مربع .....

مساحت

مساحت قسمت‌های رنگ شده هر یک از شکل‌های زیر، چند سانتی‌متر مربع است؟

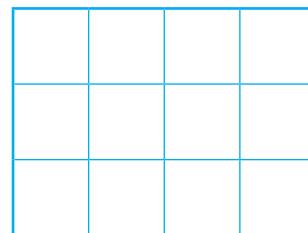
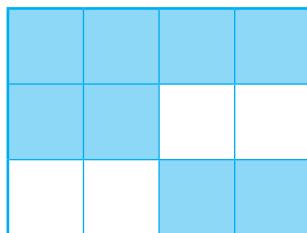

سانتی‌متر مربع .....

سانتی‌متر مربع .....

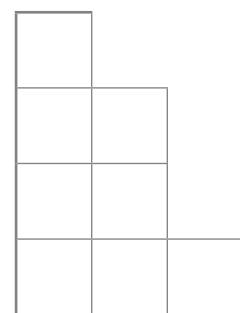
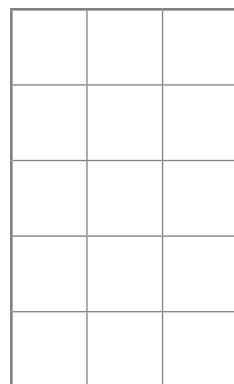
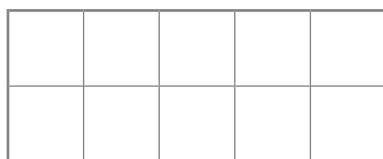
سانتی‌متر مربع .....

مانند نمونه در هر یک از شکل‌های زیر، به اندازه مساحت داده، شده رنگ کنید.

۸ سانتی‌متر مربع

۱۰ سانتی‌متر مربع

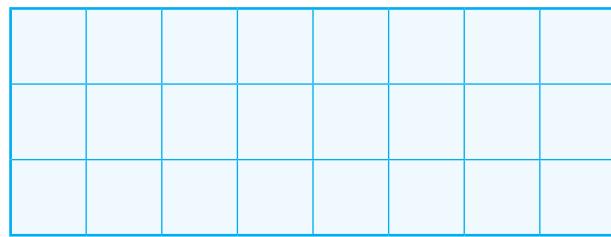
۱ سانتی‌متر مربع

۱۲ سانتی‌متر مربع

۵ سانتی‌متر مربع

مساحت مستطیل

تاریخ .....

طول این مستطیل ۸ سانتی‌متر و عرض آن ۳ سانتی‌متر است؛

یعنی این مستطیل ۳ ردیف دارد و هر ردیف از ۸ مربع تشکیل شده است.

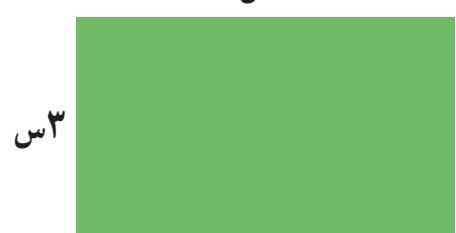
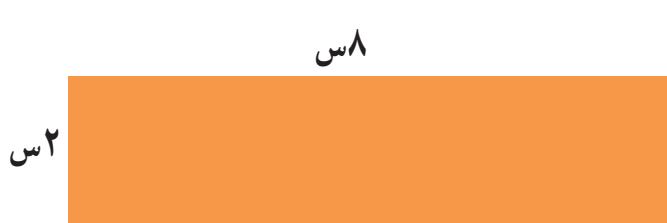
پس مساحت آن برابر است با :

$$3 \times 8 = 24$$

بنابر این می‌توان گفت :

$$\text{عرض} \times \text{طول} = \text{مساحت مستطیل}$$

مساحت هریک از مستطیل‌های زیر را به‌دست آورید.

ابتدا طول و عرض مستطیل را اندازه بگیرید، سپس مساحت آن را به دست آورید.

۱- طول یک کاشی ۲۰ سانتی‌متر و عرض آن ۱۵ سانتی‌متر است. مساحت این کاشی چند سانتی‌متر مربع است؟

۲- یک تابلوی معرق به شکل مستطیل داریم. اگر طول آن ۳۰ سانتی‌متر و عرض آن ۲۵ سانتی‌متر باشد، مساحت این تابلو چقدر است؟

۳- یک سجاده‌ی نماز به شکل مستطیل است. اگر طول آن ۹۰ سانتی‌متر و عرض آن ۵۵ سانتی‌متر باشد، مساحت آن چقدر است؟

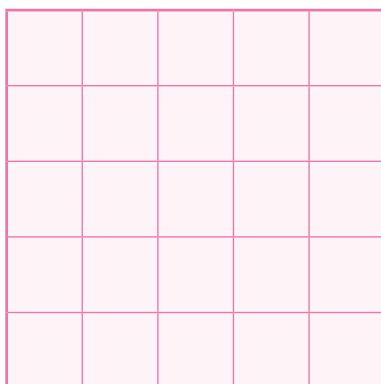
طول و عرض کتاب ریاضی خود را اندازه بگیرید و مساحت آن را به دست آورید.

طول و عرض میز معلم کلاس را اندازه بگیرید و مساحت آن را حساب کنید.

ریاضی در
زندگی من

مساحت مربع

تاریخ .....

طول هر ضلع این مربع ۵ سانتی‌متر است؛
یعنی این مربع ۵ ردیف دارد و هر ردیف
از ۵ مربع تشکیل شده است.

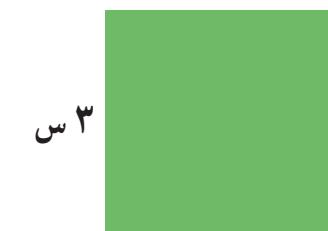
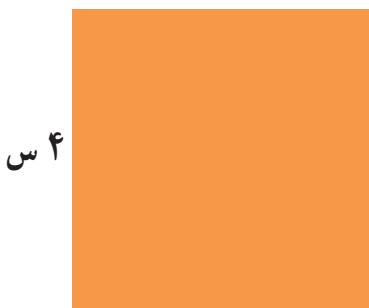
پس مساحت آن برابر است با : سانتی‌مترمربع $۲۵ = ۵ \times ۵$

می‌دانیم که : در هر مربع طول ضلع‌ها با هم برابر است.

بنابراین می‌توان گفت :

اندازه همان ضلع $\times$ اندازه یک ضلع = مساحت مربع

مساحت هر یک از مربع‌های زیر را به دست آورید.

متر مربع

برای اندازه‌گیری مساحت دیوار، حیاط، باغچه و ... از مربعی استفاده می‌کنیم که طول هر ضلع آن یک متر است و مساحت آن برابر است با «یک متر مربع» بنابراین می‌توان گفت:

یکی دیگر از واحدهای اندازه‌گیری مساحت، «**متر مربع**» است.

برای اندازه‌گیری مساحت‌های زیر، کدام واحد مناسب‌تر است با علامت ✓ مشخص کنید.

سانتی متر مربع	متر مربع	
		مساحت حیاط
		مساحت کف اتاق
		مساحت یک کاشی
		مساحت جلد کتاب

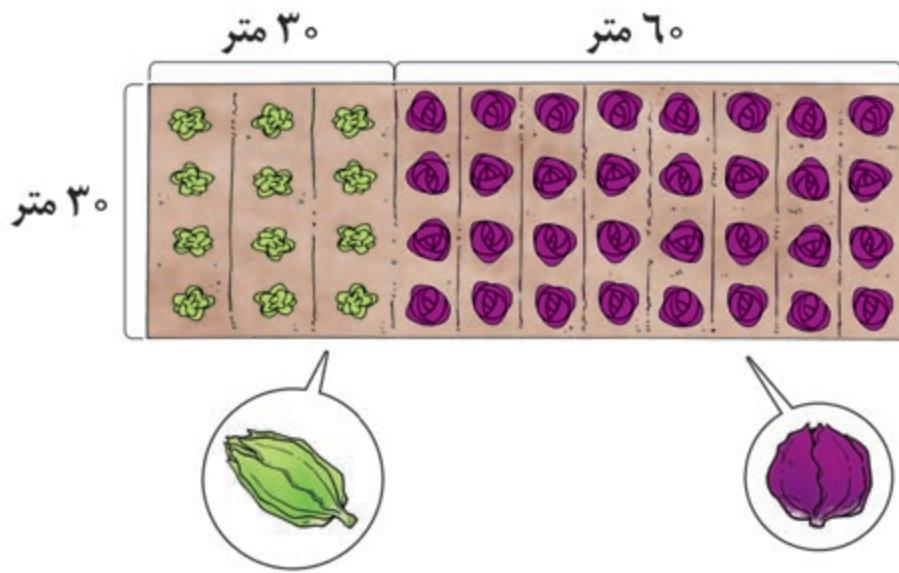
۱— اتاقی به شکل مستطیل است. می‌خواهیم کف آن را موکت کنیم. اگر طول این اتاق ۵ متر و عرض آن ۳ متر باشد، مساحت آن چند متر مربع است؟

۲— آشپزخانه‌ای به شکل مربع است. می‌خواهیم کف آن را سرامیک کنیم. اگر طول هر ضلع آن ۴ متر باشد، مساحت آن چند متر مربع است؟

۳— سالنی به شکل مستطیل است. اگر طول آن ۱۵ متر و عرض آن ۱۲ متر باشد، مساحت آن چقدر است؟

در این زمین کشاورزی، کلم و کاهو کاشته‌اند. با توجه به شکل، مساحت هر قسمت را حساب کنید.

مسئله(۳)

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.
خانم سلطانی می‌خواهد اجناس زیر را بخرد.
قیمت آنها چقدر می‌شود.

۱۷۵۰۰ تومان

۱۴۸۰۰ تومان

اگر او ۵۰۰۰۰ تومان داشته باشد، آیا می‌تواند این اجناس را بخرد؟

۱۶۴۰۰ تومان

آقای کریمی می‌خواهد ۶ بطری روغن بخرد.
قیمت آنها چند تومان می‌شود.

تومان .....

اگر او ۳۵۰۰۰ تومان داشته باشد، آیا می‌تواند این تعداد روغن را بخرد؟

سمانه می‌خواهد اجناس زیر را بخرد. قیمت آنها چند تومان می‌شود؟ تومان .....

۲۵۰۰۰ تومان

۷۵۰۰ تومان

۱۷۵۰۰ تومان

اگر او ۵۰۰۰۰ تومان داشته باشد، آیا می‌تواند این اجناس را بخرد؟

مسئله (۳)

تاریخ .....

٢٣٧٠٠ تومان

١٥٣٠٠ تومان

مرتضی می خواهد اجناس زیر را بخرد.
قیمت آنها چند تومان می شود؟

..... تومان

اگر او یک چک پول ۵۰۰۰۰ تومانی به فروشنده بدهد، چند تومان باید پس بگیرد؟
..... تومان

آرمین می خواهد اجناس زیر را بخرد.

٢٨٧٠٠ تومان

١٥٨٢٠ تومان

٢٣٣٥٠ تومان

..... قیمت آنها چند تومان می شود؟
اگر او ۷۰۰۰۰ تومان به فروشنده بدهد؛ چند تومان باید پس بگیرد؟
..... تومان

خانم حسنی می خواهد ۴ کیلو گیلاس بخرد.

..... قیمت آن چند تومان می شود؟ ..... تومان

گیلاس کیلویی ۵۲۰ تومان

اگر او ۳۰۰۰۰ تومان به فروشنده بدهد؛ چند تومان باید پس بگیرد؟
..... تومان

تمرین های دوره ای (۳)

آقای سهرا بی و خانواده اش در تاریخ ۹۵/۱/۳ برای زیارت به طرف شهر مشهد حرکت کردند.

را دید و به پدرش گفت:

مشهد ۱۸۰ کیلومتر
Mashhad 180 KM

حمید چند ساعت بعد از حرکت، تابلوی

..... به شهر مشهد مانده است.»

آقای سهرا بی در راه، ۴۵ ..... بنزین زد.

قیمت یک لیتر بنزین ۱۰۰۰ تومان بود. او مبلغ ..... تومن بابت هزینه بنزین پرداخت کرد.

آنها ساعت ۲۱ یعنی ..... شب به مشهد رسیدند.

آقای سهرا بی و خانواده اش در مدت اقامت خود در مشهد، به زیارت حرم امام رضا رفتند و از مکان های دیدنی شهر مانند بازار رضا و موزه آرامگاه نادری بازدید کردند.

خانم سهرا بی برای سوغاتی ۳ بسته زرشک به قیمت ۵۱۰۰۰ تومان خرید

قیمت هر بسته زرشک ..... توman بود.

آنها در تاریخ ۹۵/۱/۱۸ یعنی ..... روز بعد با خاطرات خوش به شهر خود بازگشتند.

تمرین‌های دوره‌ای (۳)

قیمت ۵ بستنی ۴۸۰۰ تومان است.

قیمت هر بستنی چند تومان است؟

عرض سالن مدرسه‌ای ۴ متر و طول آن، ۳ برابر عرض آن می‌باشد.

طول این سالن چند متر است؟

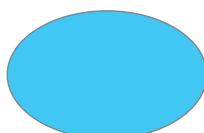
می‌خواهند این سالن را کفپوش کنند، مساحت کف این سالن چقدر است؟

یک باشگاه ورزشی در روزهای زوج مخصوص آقایان و در روزهای فرد مخصوص بانوان است.
سعید در این باشگاه ثبت نام کرده است.

او در روزهای ..... به این باشگاه ..... ، ..... ، ..... ، .....
می‌رود.

اکنون در چه ماهی هستیم؟

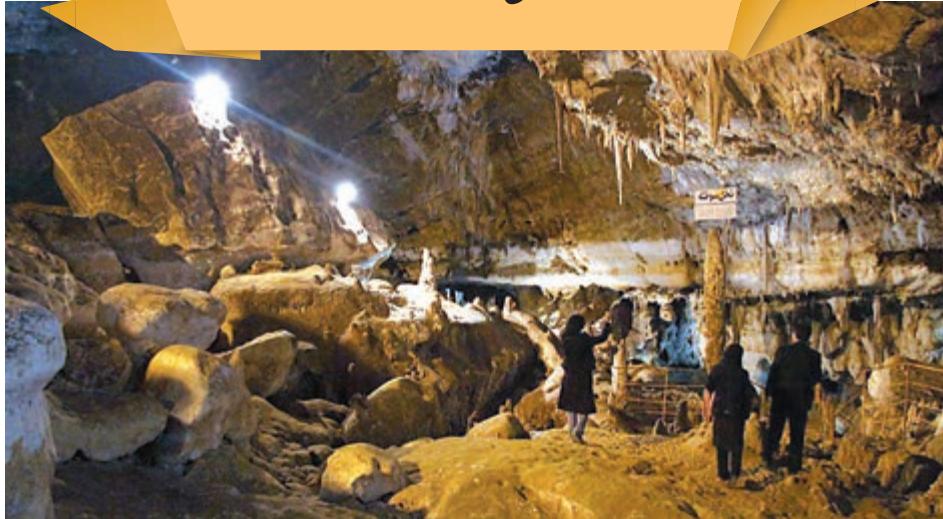
..... ۵ ماه بعد می‌شود ماه .....

نام هر شکل را بنویسید.

تمرین های دوره ای (۳)

آشنایی با استان زنجان

استان زنجان یک میلیون و پانصد هزار و هفتصد و سی و چهار (به رقم : .....) نفر جمعیت دارد.

مرکز این استان، شهر زنجان است.

سلطانیه، ابهر و طارم از شهرهای معروف این استان هستند.
بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ :

سلطانیه ۲۸۵۹۲ نفر (به حروف : .....)

ابهر ۱۴۰۵۸۴ نفر (به حروف : .....)

و طارم ۴۶۶۱۶ نفر (به حروف : .....) جمعیت دارد.

جمعیت شهر سلطانیه از جمعیت شهر ابهر ..... است.

یکی از مکان های دیدنی استان زنجان، غار « کتله خور » است. فاصله ای این غار از تهران

۴۱۰ ..... است.

ملیله کاری، چاقوسازی، فرش و گلیم از صنایع دستی مهم استان زنجان می باشد.

جدول رمز دار

۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			

جدول را کامل کنید.

رمز جدول را از دایره ها کشف کنید.

رمز جدول چیست؟

۱— عدد قبل از ۱۹۱ می شود .....

۲— مدت زمان بازی فوتبال ..... دقیقه است.

۳— حاصل ضرب 69×100 می شود .....

۴— عدد بعد از ۷۰۹۶ می شود .....

۵— ۹ متر ..... سانتی متر است.

۶— ۹ کیلو متر ..... متر است.

۷— حاصل $998+1$ می شود .....

۸— عدد ۶۵۹۲۴ به فارسی می شود .....

۹— عدد شش میلیون و سیصد و نه هزار و دویست و هفتاد و پنج به رقم می شود .....

یادداشت